

PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2018 - 2020

Sisällysluettelo

STRATEGIA	2
Seurakuntavaalit 18.11.2018	5
Pälkänläisten teesit 31.10.2017	5
TALOUSARVION PERUSTEITA.....	10
HENKILÖSTÖ	11
Henkilöstömenot.....	11
KIRKKOVALTUUSTO 2015 - 2018.....	12
KIRKKONEUVOSTO 2017 - 2018.....	12
HALLINNON TALOUSARVIO.....	14
JUMALANPALVELUS-JA MUSIIKKITOIMINTA.....	16
JUMALANPALVELUSELÄMÄ.....	17
HAUTAJAISET	18
MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET	19
AIKUISET Jari täydentää	19
MUUT SEURAKUNNALLISET TILAISUUDET	21
MUSIIKKITOIMINTA	22
LUOPIOISTEN KAPPELISEURAKUNTA	25
TIEDOTUS	29
KASVATUS.....	30
VARHAISKASVATUS.....	30
TYTÖT JA POJAT.....	36
PARTIOLIPPUKUNTA KOSTIAN KAHLAAJAT RY	41
RIPPIKOULU	42
NUORET	45
DIAKONIA	50
PERHENEUVONTA	55
SAIRAALASIELUNHOITO	55
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA.....	55
LÄHETYS	56
HAUTAUS-, KIINTEISTÖ JA TULOSLASKELMAOSA	62
HAUTAUSTOIMI.....	62
HAUTAUSTOIMEN TALOUSARVIO	62
KIINTEISTÖTOIMI.....	64
MAA- JA METSÄTALOUS	64
TULOSLASKELMAOSA.....	68
INVESTOINTIOSA	68
LAINAT	68
2017 TALOUSARVION KESKEISIÄ LUKUJA.....	69
HAUTAINHOITORAHASTON TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO VUODELLE 2018	70
TALOUSARVIO 2018.....	71

STRATEGIA

Osana Kristuksen kirkkoa Pälkäneen seurakunta pitää tarjolla evankeliumin sanaa sakramenttien ja palvelun kautta.

Visio

Pälkäneen seurakunnan tavoitteena on kulkea jokaisen seurakuntalaisen rinnalla kaikissa elämän vaiheissa.

1. Seurakuntien toimintaympäristön muutokset, kunta ja palvelurakenteen uudistukset, yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavat tekijät, väestörakenteen kehitys, seurakuntalaisten tarpeiden muutos

- Pälkäne on väkimäärältä pienevä kunta. Seurakunnan jäsenmäärä pienenee kunnan väkimäärän vähenemisen ja kirkkoon kuulumattomuuden lisääntymisen myötä
- Kuolleita on kaksinkertainen määrä syntyneisiin nähden.
- Kuntaan muuttavista enemmistö on lapsiperheitä ja eläkeläisiä.
- Ikääntyvien määrä kasvaa
- Palvelut ja pääosin asuminen keskittyy keskuskyliin Aitooseen, Luopioisiin ja Onkkaalaan. Muuttoliike on keskittynyt Onkkaalaan, mutta myös haja-asutusalueille muuttaa edelleen uusia asukkaita.
- Vapaa-ajan asukkaiden kasvava määrä. Kesä-aikana Pälkäneellä asuu jopa 20 000 asukasta ja läpi vuoden yli 10 000 asukasta.
- Haasteet:
  - Vielä muutaman vuoden kasvava lapsi- ja nuorisotoiminta
  - Kappeliseurakunnan lasten ja nuorten ikäluokat n. 5-15 henkilöä.
  - Eläkeläisten ja vanhusten toiminta.
  - Paikkakunnalle muuttavien halukkuus sitoutua seurakuntaan
  - Kesäajan toiminta

2. Seudullisen yhteistyön kehittyminen kunta- ja palvelurakenteissa ja muutoksien vaikutus seurakuntien toimintaan.

- Mikäli kuntarakenne muuttuu, seurakuntamuoto myös muuttuu
- Sote-uudistuksen vaikutus

3. Kirkon, seurakuntien ja rovastikunnan rakenne- ja yhteistyöuudistukset

- Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siirrytään 2018. Kulut nousevat noin 10.000€.
- Seurakuntien keskusrekisterin valmistelu on käynnistynyt
- Uusi Kangasalan rovastikunta aloittanee 1.1.2019. Rovastikuntaan kuuluvat Kangasala, Pälkäne, Sääksmäki, Lempäälä, Akaa, Urjala, Vesilahti, Orivesi, Ruovesi, Mänttä-Vilppula ja Jämsä. Tuomiokapitulin päätöksestä muodostaa uusi rovastikunta on valittanut Akaan ja Sääksmäen seurakunnat.

4. Henkilöstövoimavarat

- Seurakunnalla on vähemmän henkilökuntaa kuin kirkossa keskimäärin. Henkilöstökulut toimintakuluista ovat huomattavasti pienemmät kuin koko kirkossa keskimäärin. Henkilöstökulut verotuloista ovat nousseet 60 prosenttiin kirkon keskiarvoon.
- Toinen nuorisotyönohjaajan virka ja suntion toimi ovat täyttämättä.

- Jokaisen viran/toimen tullessa avoimeksi tulee harkita miten tehtävät voidaan hoitaa virkaa/toimea täyttämättä.
- Henkilöstön vähentäminen merkitsee kyseisen toiminnan lopettamista tai uudelleenorganisointia
- Mitkä tehtävät voidaan hoitaa seurakuntalaisten toimesta?

5. Seurakunnan talouden uhat ja mahdollisuudet

- Kirkkoon kuulumattomuus tuntuu taloudessa: v. 2007. 86,8 % pälkäneläisistä kuului kirkkoon, vuonna 2017 seurakuntaan kuului pälkäneläisistä 79,8 %.
- Seurakunnan väkimäärä on laskeva
- Pälkäneläiset maksavat keskimääräistä vähemmän kirkollisveroa/jäsen, vaikka veroprosentti on huomattavasti keskimääräistä korkeampi.
- Valtion maksama korvaus hautausmaitten, väestötietojen ja kulttuurihistoriallisten rakennusten ylläpidosta ei silti kata niistä aiheutuneita kuluja.
- Maailmanlaajuinen taloudellinen taantuma/lama – kirkollisveron tuotto ei kasva tai vähenee
- Seurakuntalaisilla on mahdollisuus tukea lahjoituksin tai testamenttivaroin seurakunnan toimintaa tai kiinteistöjen ylläpitoa

6. Seurakunnan kiinteistösuunnitelma

- Pälkäneen seurakunnalla on suhteessa jäsenmäärään paljon kiinteistöjä.
- Merkittäviin investointeihin ei ole lähivuosina mahdollisuuksia.
- Luopioisten seurakuntakeskuksen katto tulisi uusida
- Kaavan valmistuttua myydään pappilan pellon kaksi tonttia
- Laaditaan kiinteistöistä luopumissuunnitelma

7. Hautausmaasuunnitelma

- Onkkaalan puistohautausmaasta alue muistolehdolle
- Luopioisten vanhalle hautausmaalle muistolehto ja urna-alue
- Tommolan hautausmaan uusimalle alueelle lisätään hautapaikkarivejä

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2018

Suunnittelussa otettava huomioon seurakunnan yhteiset tavoitteet

Suunnitteluseminaarin 17.9.2017 tavoitteet

Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- Jumalanpalvelukset, jossa huomioidaan eri ikäryhmät
- Saarnapyhäkoulu
- Lapsilähtöisyys
- Aikuislähtöisyys
- Toisten kohtaaminen: srk-päivä
- Leppoiset kirkkokahvit, jossa keskustellaan päivän saarnasta
- Jp-teemat muutakin kuin iän mukaan
- Teemamusiikki
- Tuomasmessu
- Uusien asukkaiden kirkkopyhä
- Ilmaisun kehittäminen

Vapaaehtoistoiminta: vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen

- Pidetään huolta nykyisistä- korva ja olkapää
- tehdään ja ollaan yhdessä
- Miehet työtehtäviä: lista torikahviossa, joka pitää tehdä
- Huomioiminen, kiittäminen, olet tärkeä
- Kukkarinki alttarikukille
- Tiimin vetäjän varustaminen- Hyvä, että tietää enemmän srk:n kokonaisuudesta
- Jos joku ilmoittaa halunsa tehdä jotain, pitää heti olla tarjota tehtävä
- Ei tyrmätä uuden ihmisen ehdotuksia
- Ohimennen kysyminen
- "Oikea henkilö" kysymään
- Lupa jäädä pois, projektit
- Miten ylläpidetään myönteistä ilmapiiriä
- Työelämän muutoksen huomioonottaminen
- Imagon luominen: seurakunta tarvitsee teitä
- Tiekirkossa uusia ihmisiä- potentiaalia?
- Puutelista paremmin esille: tiedotuslehteen

Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- Tuetaan nuorten aikuisten ja isos-ikäisten osallistumista
- Mökkiläiset
- poismuuttaneet nuoret
- uudet asukkaat- kirkkopyhä, tutustuminen
- Pyydetään rohkeasti tekemään
- Jäsenedut – liitelehti
- Houkuttelevuus
- Vanha teema "ajasta aikaan"
- Seurakunta näkyy kylällä, tapahtumissa
- Seurakunnan ilmoitus SydänHämeen lehden alkusivuilla
- Nettisivut, vastuuihmiset näkyviksi
- Kohuihin vastakaikua
- Turvallisuus
- Toivon näkökulma

- Lähetystyö alkaa kotiovelta- omasta työpaikasta ja naapurista

Talouden tasapainottaminen - Mistä luovutaan?

- Luopioisten seurakuntakeskus / Pälkäneen seurakuntatalo
- Maaomaisuus
- Kirkot
- Työntekijöistä
- Kalliit lämmitysjärjestelmät
- Onkkaalan toiminta pappilaan- tilankäyttösuunnitelma
- Mitä kirkolle saa tehdä
- Miten luovutaan?
- Kuka ostaa kirkon tai seurakuntatalon?
- Kunnossa oleviin rakennuksiin satsataan
- Yhteistyö kunnan kanssa

Seurakuntavaalit 18.11.2018

Seuraavat seurakuntavaalit järjestetään marraskuun kolmantena sunnuntaina eli 18.11.2018. Aikaisemmin vaalit järjestettiin isänpäivänä, marraskuun toisena sunnuntaina.

Vaalien ennakoäänestys on 6.-10.11.2018 eli ennakoäänestyspäivät ovat tuolloin tiistaista lauantaihin.

Vaaleja viestitään teemalla Minun kirkkoni

Pälkäneläisten teesit 31.10.2017

Vuoden 2017 aikana koottiin kaikkien seurakuntalaisten ehdotuksia arvoista ja visioista omalle toiminnallemme

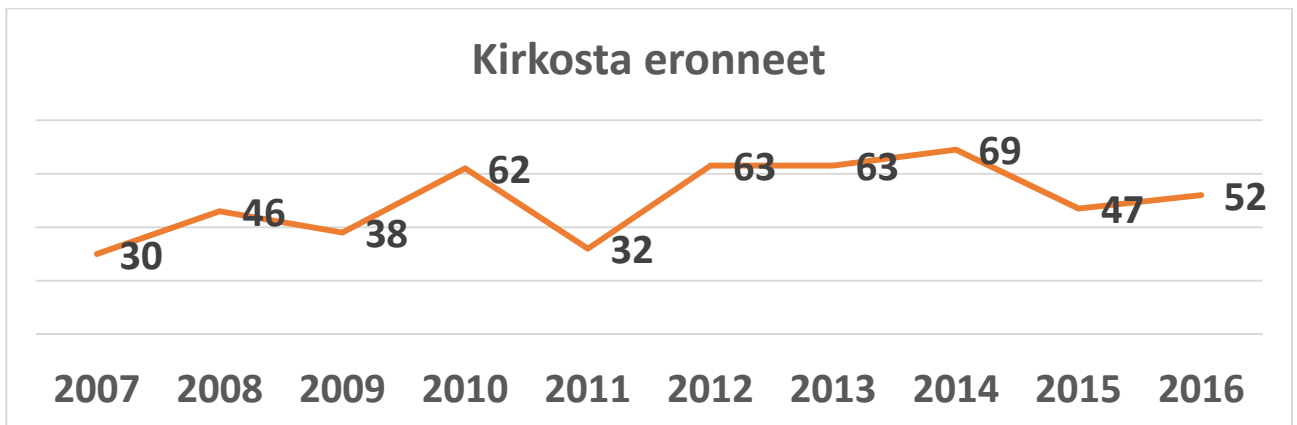
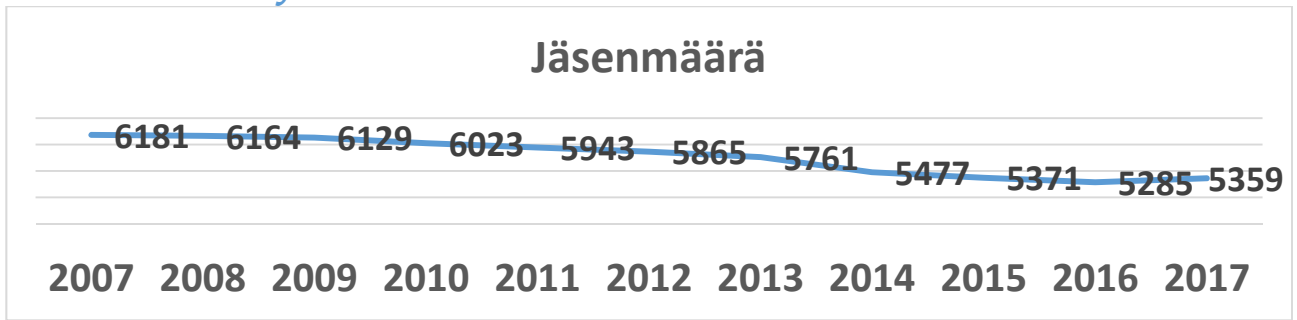
1. Hiljennytään ja kuunnellaan, mitä Herrallamme on meille asiaa – Sana rauhaan ja vapauteen
2. Lue Raamattua
3. Tottele Raamatun Sanaa
4. Tee Katekismuksen opetuksien mukaan
5. Toteutukoon elävä usko seurakunnassa
6. Kunnioita kristillisiä arvoja
7. Rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi
8. Tee toiselle mitä tahdot itsellesi tehtävän
9. Vain pyykkiä erotellaan värin mukaan
10. Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia rodusta, ihonväristä, uskonnosta, sukupuolesta ja syntymämaasta huolimatta ja tarvitsevat rakkauttasi
11. Ole ystävällinen kaikille
12. Kuuntele ja kuule lähimmäistäsi
13. Iloitse lähimmäisestä
14. Ole armollinen itselle ja lähimmäiselle
15. Aidon suvaitsevaisuuden lisääntyminen – toisen kuunteleminen ja kuuleminen, vaikka täysin samaa mieltä ei olisikaan
16. Jokaisen yksinäisen pitää tulla huomatuksi ja kohdatuksi
17. Vähemmistöäkin kannattaa kuunnella

18. Uskollinen ystävä ei ole ostettavissa. Uskollinen ystävä ei ole punnittavissa, koska siihen ei ole punnuksia.
19. Ole Inhimillinen ja epäitsekkäs
20. Kunnioita toista ihmistä
21. Ole vieraanvarainen
22. Anna apusi tarvitsevalle
23. Ole ihminen ihmiselle
24. Eriarvoistumisen vähentäminen tuo elämäämme ja yhteiskuntamme rauhaa ja vakautta
25. Pidä huolta sanoin ja teoin lähimmäisistä – niin lähellä kuin kaukana
26. Toivomme, että puhuisimme toisillemme kauniisti ja kohtelemme kunnioittavasti
27. Kristityn tulee muistaa, että suu ei kulu kiittäessä eikä kädet rukoillessa.
28. Annetaan lasten olla lapsia
29. Anna aikaa lapselle
30. Pidämme huolta lapsista kaikkialla maailmassa
31. Huomio lasten ja nuorten hoitoon ja kotikeskeisyyteen
32. Vanhemmat rakastakaa toisianne ja lapsianne.
33. Vanhemmille aikaa ja mahdollisuuksia viettää aikaa perheen kanssa.
34. Pidetään parempaa huolta vanhuksista
35. Huomio syrjäytymiseen, köyhyyteen ja tasa-arvoon
36. Huomio nuorisotyöttömyyteen ja mielenterveyteen
37. Autetaan heikompia
38. Perheiden yhtenäisyys huomion kohteeksi
39. Anna naapuriapua
40. Työtä!
41. Nuorille töitä
42. Työn arvostaminen kunniaan
43. Riitelyt pois, Viha ja väkivalta pois, Korruptio pois, Ahneus pois, Kitketään vihapuhe pois
44. Vallanhimosta on luovuttava
45. Ei kateudelle
46. Älä puhu toisista pahaa
47. Nimetön somepuhe vähemmälle
48. Älä kiusaa
49. Eläkäämme ihmisiksi = parantakaamme käytöstämme, parantakaamme turvallisuutta ja ymmärtäkäämme paremmin toisiamme
50. Onko meillä liikaa tavaraa??
51. Pyri vaatimattomaan elämään kotia ja perhettä arvostaen
52. Vaikka rahalla saa aikaan kaikkea hyvää, aito kiitos on sydämessä, ei lompakossa.
53. Suvaitsevaisuus kaikille ja kaikkialle
54. Maahanmuuttajien huono kohtelu pois
55. Meillä on tilaa kaikille ihmisille
56. Rauha maailmaan – sodat pois
57. Ydinaseet pois
58. Nälänhätä pois
59. Nälkäänäkeville ruoka joka päivä
60. Tasaus rikkaiden ja köyhien välille
61. Koulutusta kehittyviin maihin
62. Naisten asemaa on parannettava

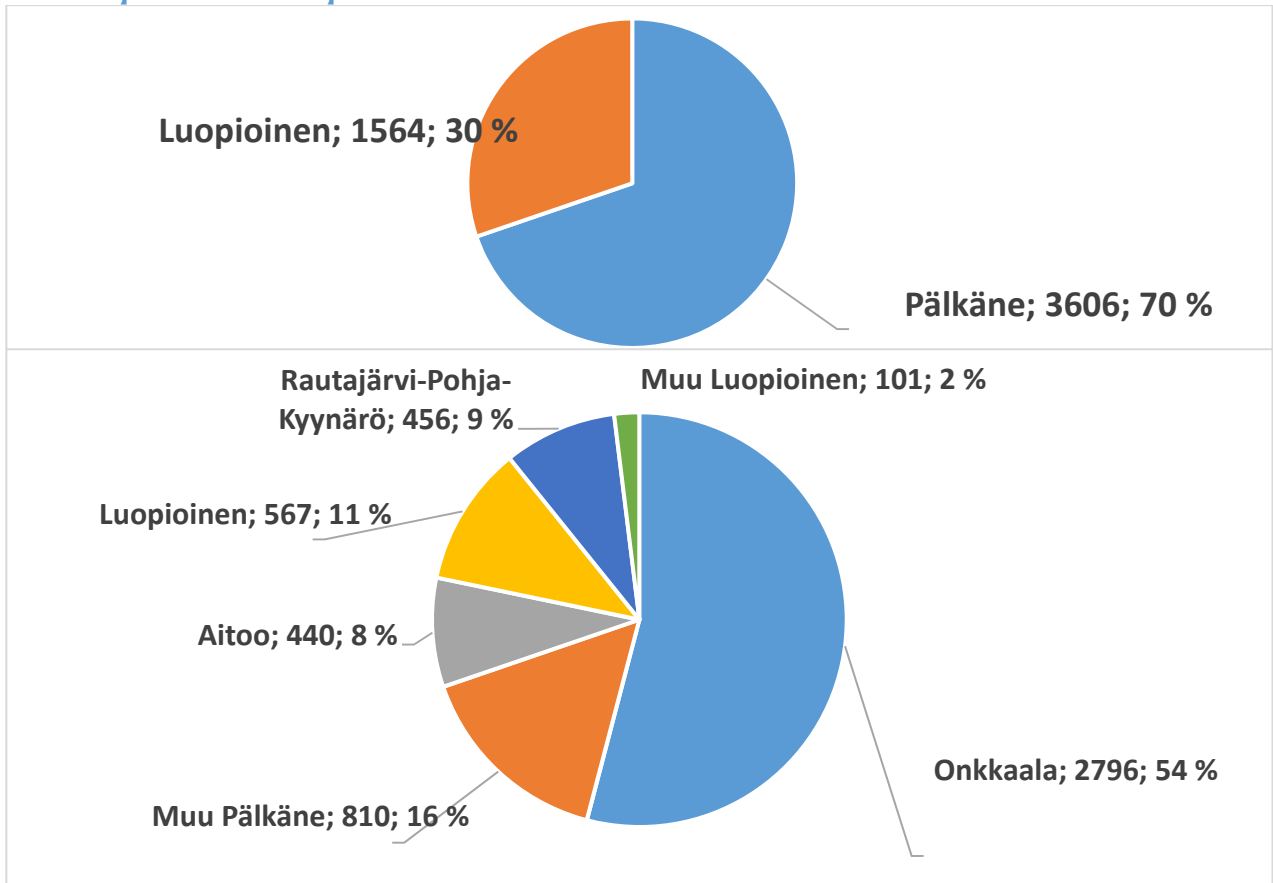
63. Oikeudenmukaiset rangaistukset niille, jotka ovat tehneet väärin toisille
64. Eletään maassa maantavalla
65. Koko luomakunta ja luonto kuuluu kaikille – sitä ei voi ostaa tai myydä
66. Pidä luonto puhtaana, Kunnioita luontoa, Varjele luontoa
67. Ilmastonmuutos otettava tosissaan
68. Pälkäneen ja Kangasalan harjualueita on suojeltava
69. Miten toimimme, että kaikki tuntisivat itsensä kunnan pälkäneläisiksi
70. Enemmän yhteisöllisyyttä
71. Enemmän yhteisiä tapahtumia
72. Lisää väkeä sivukylille
73. Tapahtumia kylille
74. Lisää nalleja kirkkoon
75. Pyhäkouluja lapsille
76. Seurakuntalaisille tulee järjestää koulutusta ihmisten kohtaamisesta
77. Enemmän kirkkokahveja
78. Enemmän leikkipaikkoja
79. Viisautta meitä johtaville ihmisille
80. Anna apu päättäjille, että ihminen on ennen rahaa
81. Hyvän Sanoman eteenpäin vieminen jatkuu
82. Älä ajattele vain itseäsi – katso ympärillesi!
83. Meidän on lähennyttävä toisiamme
84. Elä raittiina
85. Hiljennä
86. Pitää oppia luopumaan
87. Rahanahneus ja talouskasvuun pyrkiminen jättää alleen inhimillisyyden ja oleellisen elämässä
88. Tarvitsemme enemmän rakkautta – pyyteetöntä rakkautta
89. Tehdään pieni hyvä työ joka päivä
90. Riitän sellaisena kuin olen
91. Pitääkö olla huolissaan?
92. Missä seurakunta kokoontuu yhteen, niin tärkeämpää kuin surra poissaolevia on iloita läsnäolevista.
93. Jokaisessa Jumalanpalveluksessa huomioidaan lapset jotenkin
94. Iloa messuun! Jäykkyys pois!
95. Jumalanpalvelus on kaikille yhteinen
96. Enemmän yhdessä tekemistä ja olemista
97. Seurakuntalaiset rohkeammin osallistumaan tekemiseen, kertomaan toiveistaan ja antamaan palautetta.
98. Jokainen laittaa lahjansa ja taitonsa kiertoon
99. Muistetaan seurakunnan työntekijöitä rukouksin ja kannustaen
100. Kiitos 100 vuodesta

Jäsenmäärän kehitys 2007-2017

Jäsenet postinumeron perusteella 14.9.2017

Väkiluku

	2012	2013	2014	2015	2016	2017/10
Kastetut	52	42	30	44	40	24
Kuolleet	91	82	80	88	69	74
Srk:taan muuttaneet	253	202	215	209	183	183
Srk liittyneitä	14	13	12	14	23	13
Srk:sta muuttaneet	275	218	259	236	211	193
Srk eronneita	32	63	69	47	52	32
Väkiluku vuoden alussa	5815	5740	5631	5477	5371	5288
Väkilukumuutos	-75	-110	-154	-106	-87	-76
Väkiluku vuoden lopussa	5740	5631	5477	5371	5288	5212
Poissaolevat jäsenet	125	130	134	138	134	131
Jäsenmäärä	5865	5761	5611	5509	5422	5343
Keskiväkiluku	5779	5686	5554	5424	5331	
Avioliittoja	28	19	17	19	24	17
Kirkollisia vihkimisiä	19	13	11	13	13	8
Siviilivihkimisiä	9	6	6	6	11	9
Avioliiton kirkollisia siunauksia	2	2	1	1	3	2
Avioeroja	14	14	11	11	11	11

2016	Pälkäne	Tampere hpk	Kirkko
seurakunnan jäsenmäärä kunnan vakiluvusta	79,8 %	71,8 %	71,8 %
kastettujen osuus syntyneistä	80,0 %	71,8 %	69,3 %

TALOUSARVION PERUSTEITA

- Pälkäneen seurakunnan kirkollisveroprosentti on vuonna 2018 1,8 %
- Mikäli veroperustemuutosten vaikutus jää vähäiseksi, seurakuntien jäsenistön määrän muutos pysyy nykyisellä tasolla ja ansiotulot kasvavat, on mahdollista, että vuonna 2018 kirkollisveroja tilitettäisiin enemmän kuin kulu-vana vuonna. Alueelliset erot ansiotulojen määrässä ja kehityksessä saattavat kuitenkin olla suuria.
- Valtionrahoituksesta tilitetään 107 miljoonaa euroa seurakunnille euroa/kunnan jäsen - jakoperusteen mukaan.
- Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvän Kirkon keskusrahaston perusmaksun suuruudeksi kirkolliskokous päätti 6,5 prosenttia. Maksuperusteeseen ei tule muutosta.
- Kirkon nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 31.1.2018 saakka ja se toteuttaa työmarkkinakeskusjärjestöjen vuonna 2016 neuvottelemaa kilpailukyky sopimusta eikä palkkoihin ole tullut tämän vuoden helmikuun jälkeen korotuksia. Julkisen sektorin (valtion, kunnan, kirkon, Kelan, Kevan ja Suomen Pankin) lomarahoja vähennetään edelleen 30 prosentilla. Vähennys koskee vuosina 2017–2019 päättyvien lomanmääräytymisvuosien aikana ansaittuihin vuosilomiin liittyviä lomarahoja.
- Talouden kasvaessa syntyy paine palkankorotuksiin. Neuvotteluratkaisut uusista sopimuksista saadaan todennäköisesti vuoden loppupuolella. Mikäli talouden kasvu pysyy nykyisellä tasolla ja kasvu jatkuu myös tulevina vuosina, on talousarviossa varauduttava maltillisiin noin 0,5–1 prosentin suuruisiin palkankorotuksiin.
- Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu esitetään korotettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä 5 prosenttiin. Vuoden 2018 maksun perusteena käytettävä seurakunnan verovuoden 2016 kirkollisvero vahvistetaan lokakuun lopussa.

Kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ovat viime vuosina kasvaneet alle kaksi prosenttia vuodessa. Viime vuodesta alkaen kevyen polttoöljyn hinta on noussut voimakkaasti. Viimeisimmän tilaston mukaan lämmityksen kustannukset ovat nousseet noin kuusi ja käyttösähkö noin viisi prosenttia. Vaikka inflaatio pysyttelee alhaisella tasolla, kohonneen öljynhinnan vuoksi kiinteistöjen ylläpitokulujen odotetaan kasvavan noin kahden prosentin verran.

Seurakunta käyttää henkilöstökuluihin 56 % veroluonteisista tuloista ja 62 % kirkollisverotuloista, kiinteistötoimeen seurakunta käyttää 25 % veroluonteisista tuloista ja kirkollisverotuloista 27 %.

Vuoden 2018 talousarvio on alijäämäinen -115 462 euroa. Seurakunnan tase kestää kertaluonteisen suunnitellun alijäämän, mutta rakenteellisiin muutoksiin on ryhdyttävä talousarviovuoden aikana. Pälkäneen seurakunnan on sopeuduttava aleneviin verotuloihin.

Eero Laesterän talouden tervehdyttämissuunnitelman mukainen miinusmerkkisen vuosikatteen pieneneminen ei toteudu tässä talousarviossa. Vuoden 2017 talousarvion vuosikatteen maltillinen pieneneminen ei enää jatku, vaan negatiivinen vuosikate kasvaa vuoden 2017 suunnitelmasta. Tilanteeseen vaikuttaa vaan toimintatulojen lisääminen ja/tai toimintamenojen leikkaaminen. Verovarojen avulla katettavaksi jäävän vuosikatteen on tulevina vuosina pienennyttävä. Ratkaisujen etsiminen ja punnitseminen on aloitettava heti, sitä ei voi jättää tuleville luottamushenkilöille.

HENKILÖSTÖ

Seurakunnan henkilöstö

Virkanimike tai työsuhde	Nimi	Tullut palvelukseen
kirkkoherra	Jari Kemppainen	2003
kappalainen	Janne Vesto	2008 (1998)
seurakuntapastori	Juha Kankaristo	2009,
kanttori	Ritva Huomo	1988
kanttori	Johanna Lemmetyinen	2014
diakonian viranhaltija	Virpi Kangasniemi	1991
diakonian viranhaltija	Päivi Giren	2005
nuorisotyönohjaaja	Marianne Jaakkola	2004, palaa elokuussa 2018
lastenohjaaja	Marja Lepistö	1990
lastenohjaaja	Jaana Mäki-Mantila	2007
lähetys sihteeri	Paula Eloranta	2013
suntio	Eija Heikkinen	2000
taloussihteeri	Sari Janhunen	1989
talouspäällikkö	Kristel Muru-Tanila	2013 (2009)
toimistos sihteeri	Sanna Rautio	2004, palaa maaliskuussa
Sijaiset:		
nuorisotyönohjaaja	Senni Nissilä	2014 elokuun loppuun 2018
toimistos sihteeri	Iris Marsi	2012

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot koko seurakunnan tasolla arvioidaan olevan 2018 vuonna 777 137 euroa. Siitä palkat palkkiot ja veronalaiset suoritukset ovat 622 841 euroa ja sivukulut 154 296 euroa

KIRKKOVALTUUSTO 2015 - 2018

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä elin, johon jäsenet valitaan seurakuntavaaleilla. Kirkkovaltuusto tekee seurakunnan taloutta ja viranhaltijoita koskevat tärkeimmät päätökset.

Järvinen	Toivo Juhani	rakennuspäällikkö
Lahtinen	Eliisa Ilona Esteri	eläkeläinen
Urkko	Kirsi Hannele	terveydenhoitaja, sairaanhoitaja
Zeitlin	Rainer Erik Kristian	kirurgi
Peltonen	Esko Antero	yrittäjä
Lindholm-Nuuttila	Heidi Elisabeth	kondiittori
Mellavuo	Veli Vesa Juhani	rehtori eläkkeellä
Valkama	Asko Tapio	rakennusmestari
Aspila	Markku Tapio	maanviljelijä
Vehviläinen	Arto Aaro Eemeli	opiskelija
Suksia	Paula Elina Tuulikki	kotiäiti, leipuri
Eerola	Leena Kaarina	suurtalouskokki
Huhtanen	Katja Maarit	terveydenhoitaja, sairaanhoitaja
Lehtola	Henri Kalervo	Kangasalan srk:n kappalainen
Kokkola	Tiina Tuulikki	myyntineuvottelija, yo merkonomi
Simola	Vesa-Jaakko	fil. maisteri, tanssitaiteen maisteri
Saarinen	Kirsi Matilda Hannele	koulunkäyntiavustaja
Aaltonen	Matti Vihtori	erityisavustaja
Huomo	Matti Uolevi	MJ, MuM

KIRKKONEUVOSTO 2017 - 2018

Kirkkoneuvosto on seurakunnan hengellisen työn ja muun toiminnan johdossa oleva luottamushenkilöelin, joka toimii myös kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvosto huolehtii seurakunnan hallinnosta ja hoitaa seurakunnan taloutta ja omaisuutta. Kirkkoneuvosto edustaa seurakuntaa tuomioistuimissa ja viranomaisiin päin ja tekee sen puolesta sopimuksia ja muita oikeustoimia. Kirkkoneuvosto valitsee useimmat seurakunnan viranhaltijat.

Kirkkoneuvoston puheenjohtaja on kirkkoherra Jari Kemppainen

Varsinainen jäsen

Matti Huomo
Katja Huhtanen
Vesa Mellavuo
Esko Peltonen
Kirsi Saarinen
Paula Suksia
Arto Vehviläinen
Kirsi Urkko vpj.

Henkilökohtainen varajäsen

Matti Aaltonen
Noora Aho
Rainer Zeitlin
Tero Ahlqvist
Leena Vierikka
Eliisa Lahtinen
Anna-Maria Fahlgren-Piekkari
Tiina Kokkola

Kokouspalkkioiden sijasta valtuuston ja neuvoston jäsenille tilataan Kotimaa- lehti. Matkakulut maksetaan matkalaskun perusteella.

VERTAILUTIETOJA / VERTAILURYHMÄ 9		Pälkäne	Vertailuryhmä 9 keskimäärin	KOKO KIRKKO 2016
(tiedot euroina, ellei muuta mainita)				
Yleiset taloustiedot				
1.	Väkiluku	5 288	5 068	13 866
2.	Tuloveroprosentti hinta	1,80	1,77	1,37
Tuloslaskelma				
1.	Kirkollisveron tuotto / väkiluku	241	257	225
2.	Osuus yhteisöveron tuotosta / väkiluku	3	4	5
3.	Toiminta- avustukset kirkon keskusrahastolta / väkiluku	-	1	1
4.	Rakennus- avustukset kirkon keskusrahastolta / väkiluku	-	4	1
5.	Toimintatuotot / väkiluku	52	42	49
6.	Toimintakulut / väkiluku	289	277	257
7.	Toimintakulut % verotuloista	107,6	97,3	100,1
8.	Toimintatuotot % toimintakuluista	17,9	15,1	19,1
9.	Henkilöstökulut / väkiluku	155	164	151
10.	Henkilöstökulut % toimintakuluista	53,6	59,2	58,8
11.	Henkilöstökulut % verotuloista	57,6	57,6	58,8
12.	Poistot / väkiluku	23	20	22
13.	Vuosikate % poistoista	35,8	134,3	137,8
14.	Vuosikate euroa / jäsen	8	27	30
Rahoituslaskelma				
1.	Investointimenot / väkiluku	1	42	27
2.	Rahavarojen muutos / väkiluku	25	11	12
3.	Rahavarojen riittävyys, pv	93	170	241
Tase				
1.	Suhteellinen velkaantuneisuus	11	27	21
2.	Rahoitusvarallisuus euroa / jäsen	44	79	156
3.	Lainakanta / jäsen	-	49	21
4.	Omavaraisuus	93	86	91

Vuosityövoima/1000 jäsentä v. 2016	kaikki yhteensä	seurakuntatyö	hallinto	hautausmaatyö	kiinteistö- ja kirkonpalvelustyö
Pälkäneen srk	2,2	1,5	0,5	-	0,2
Tampereen hpk	3,5	1,8	0,5	0,6	0,6
Koko kirkko	3,5	1,8	0,6	0,5	0,6

HALLINNON TALOUSARVIO

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
1011010101	Kirkolliset vaalit			
Toimintakulut				6350
TOIMINTAKATE				6350
VUOSIKATE				6350
TILIKAUDEN TULOS				6350
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				6350
1011010102	Kirkkovaltuusto			
Toimintakulut	11261	10110	7640	10720
TOIMINTAKATE	11261	10110	7640	10720
VUOSIKATE	11261	10110	7640	10720
TILIKAUDEN TULOS	11261	10110	7640	10720
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11261	10110	7640	10720
1011010104	Kirkkoneuvosto			
Toimintakulut	26948	29885	23764	34085
TOIMINTAKATE	26948	29885	23764	34085
VUOSIKATE	26948	29885	23764	34085
TILIKAUDEN TULOS	26948	29885	23764	34085
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	26948	29885	23764	34085
1011050000	Taloushallinto			
Toimintatuotot	-260	-40660	-46720	-2400
Toimintakulut	108289	95445	107971	89542
TOIMINTAKATE	108029	54785	61251	87142
VUOSIKATE	108029	54785	61251	87142
Poistot ja arvonalentumiset	1376	2800	2181	2800
TILIKAUDEN TULOS	109405	57585	63431	89942
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	109405	57585	63431	89942
1011050103	Tilintarkastus			
Toimintakulut	3390	3900	2526	3800
TOIMINTAKATE	3390	3900	2526	3800
VUOSIKATE	3390	3900	2526	3800
TILIKAUDEN TULOS	3390	3900	2526	3800
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3390	3900	2526	3800
1011050115	Työhyvinvointi			
Toimintatuotot	-4514	-4000	-3878	-3850
Toimintakulut	15906	18700	14978	19500
TOIMINTAKATE	11391	14700	11100	15650
VUOSIKATE	11391	14700	11100	15650
TILIKAUDEN TULOS	11391	14700	11100	15650
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11391	14700	11100	15650

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
1011070000	Kirkonkirjojenpito			
Toimintatuotot	-6813	-5000	-4574	-5000
Toimintakulut	38088	30390	22376	51407
TOIMINTAKATE	31275	25390	17803	46407
Rahoitustuotot ja -kulut	8			
VUOSIKATE	31283	25390	17803	46407
TILIKAUDEN TULOS	31283	25390	17803	46407
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	31283	25390	17803	46407
1011080000	Kirkkoherranvirasto			
Toimintatuotot	-396	-100		
Toimintakulut	35204	29930	18695	26698
TOIMINTAKATE	34808	29830	18695	26698
VUOSIKATE	34808	29830	18695	26698
TILIKAUDEN TULOS	34808	29830	18695	26698
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34808	29830	18695	26698
1011100000	Muu yleishallinto			
Toimintakulut	30226	10000	873	10000
TOIMINTAKATE	30226	10000	873	10000
VUOSIKATE	30226	10000	873	10000
TILIKAUDEN TULOS	30226	10000	873	10000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30226	10000	873	10000

	TOT 2016	TOT 2017/11	TA 2017	TA 2018
1	Hallinto			
Toimintatuotot	-11984	-55171	-49760	-11250
Toimintakulut	269312	198822	228360	252102
TOIMINTAKATE	257329	143651	178600	240852
Rahoitustuotot ja -kulut	8			
VUOSIKATE	257337	143651	178600	240852
Poistot ja arvonalentumiset	1376	2181	2800	2800
TILIKAUDEN TULOS	258713	145832	181400	243652
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	258713	145832	181400	243652

JUMALANPALVELUS-JA MUSIIKKITOIMINTA

Työntekijät

Papit: Jari Kempainen, Janne Vesto, Juha Kankaristo

Kanttorit: Johanna Lemmetyinen, Ritva Huomo

Suntiot: Eija Heikkinen

Vastuuryhmä

Aaltonen Matti, Huomo Matti, Kittilä Mirva, Kokkola Aimo, Majala Ritva siht. Nuuttila Arja, Simola Jaakko pj. Sirpa Marttinen-Huhdanpää, Virpinen Minna-Liisa, Salla Paakkunainen

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Toimialan vahvuuksia:	Toimialan heikkouksia:
<ul style="list-style-type: none"> • aktiiviset kuorot, jotka palvelevat nimenomaan jumalanpalveluselämää • jumalanpalvelukset ovat hyvin suunniteltuja ja rikkaasti toteutettuja • kirkossäkäynti keskimääräistä aktiivisempaa verrattuna kaupunkiseurakuntiin • kylien jumalanpalvelukset ja muut tilaisuudet ovat hyviä toimintamuotoja • kirkolliset toimitukset kokoavat seurakuntalaisia hyvin • kinkerit kokoavat kylien väkeä joissakin kylissä • seurakunnan tilat ovat kohtalaisessa kunnossa • seurakunta koetaan aidoksi vuorovaikutteiseksi yhteisöksi • seurakuntalaiset osallistuvat jumalanpalveluselämäänsä avustajina • monialaiset ja osaavat työntekijät 	<ul style="list-style-type: none"> • pitkät matkat kirkkoille osista kylistä. • jumalanpalveluksissa käynti vähentynyt joka vuosi • Pälkäneen kirkossa kuuluvuusongelmia paikoitellen
Toimialan mahdollisuuksia:	Toimialan kohdistuvia ulkoisia uhkia:
<ul style="list-style-type: none"> • yhteistyö kunnan, koulujen, yritysten ja järjestöjen kanssa. • yhteistyö musiikkiopistojen oppilaiden ja muiden musisoivien nuorten ja aikuisten kanssa. • aktiiviset kylät 	<ul style="list-style-type: none"> • maallistuminen ja sen seurauksena seurakuntalaisten osallistumisen väheneminen • varojen ja henkilökunnan mahdollinen väheneminen.

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2017- 2018

- **Jumalanpalveluselämän kehittäminen**
  - Kuvan ja liikkeen käyttö, hiljainen rukous, läsnäolo ja kosketus
  - Jumalanpalveluselämän kehittämistä varten ehdotetaan hankittavaksi palautelaatikko seurakunnan tiloihin
  - Kerran vuodessa, esim. elokuun lopussa, jumalanpalveluselämän ideointipalaveri tai jumalanpalvelusseminaari. Mukaan olisi hyvä pyytää ainakin puheenjohtajat esim. nuorten vastuuryhmästä, koska nuorten näkökulman esiin nostaminen on

- olennaista vastuuryhmän työssä. Myös vastuuryhmien puheenjohtajien tapaaminen voisi tukea ryhmien toimintaa.
- Messun muodon saavutettavuus ja luontevan olemisen rohkaisu esim. lapsiperheiden näkökulmasta
  - Kirkkokahvituksen sijaan ”kirkkoruokailu” tai nyyttärikahvitus. Kerätään listalla vapaaehtoisia. Samaa ideaa käytetään alttarikukkien saamiseksi kukkapiirissä.
  - Perhejuhlien kirkkoetiketti. Käydään läpi kirkollisten toimitusten asioita ja paikallisia toimintamuotoja, esim. arkun kanto. Teemat: kaste, rippijuhlat, vihkiminen, hautajaiset.
  - Kirkkokaveri joka opastaa ja avustaa messussa käytännön asioissa, esim. ohjaa kuuluvuuden kannalta parhaaseen istumapaikkaan, antaa virsikirjan, jne.
  - Kirkkokyyti. Rohkaistaan seurakuntalaisia kysymään/pyytämään toisiltaan kirkkokyytiä.
  - Uusien asukkaiden seurakuntapäivä. Messun jälkeen kirkkokahvit tai kirkkolounas jonka jälkeen seurakunta esittelee toimintaansa. Toimintaa esittelemässä erityisesti seurakuntalaiset.
  - Vaellusmessu. Messun osat vietetään eri puolella Onkkaalaa.
  - Seurakuntalaisten osallistaminen messussa, esim. rytmisoittimia, tuohuksia, palmunoksia jne.
  - Kioskimessu. Messun tehtävät jaetaan juuri ennen messun alkua.
  - uskonpuhdistuksen muistopäivän TV-jumalanpalvelus 21.10.2018 Pälkäneen kirkossa
- **Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen**
    - Jumalanpalvelusavustajien opastaminen. Aikuisten alttarikilta. Sunnuntai suntiot.
    - Kesällä kanttorien sijaisena toimivat vastuuryhmän jäsenet ja paikalliset muusikot.
    - toritapahtuma Pälkäneen torilla

JUMALANPALVELVELUSELÄMÄ

TOIMINTA-AJATUS: Evankeliumin julistaminen, sakramenttien jakaminen sekä kirkollisten toimitusten kautta tapahtuva seurakuntalaisten hengellinen hoitaminen

TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUVUT TILAISUUS/VUOSI	2013	2014	2015	2016
Pääjumalanpalvelukset	127	127	117	118
<i>Osallistujia</i>	11 017	9 916	9962	10 178
<i>Osallistujia keskimäärin</i>	87	78	85	87
<i>Messut</i>	84	97	88	91
<i>Osallistujia</i>	6 851	7 152	7320	7406
<i>Osallistujia keskimäärin</i>	82	74	83	81
Sanajumalanpalvelukset	43	30	29	27
<i>Osallistujia</i>	3 955	2 764	2642	2772
<i>Osallistujia keskimäärin</i>	92	92	91	103
Muita jumalanpalveluksia	50	55	52	56
<i>Osallistujia</i>	4 398	4 484	4079	3746
<i>Osallistujia keskimäärin</i>	88	82	78	67

Kaikki jumalanpalvelukset	177	182	169	174
Osallistujia yhteensä	15 204	14 400	14041	13924
Osallistujia keskimäärin	86	79	83	80
Ehtoolliselle osallistujia	5 467	5 369	5811	5985
Kirkollisia toimituksia	168	164	188	168
Osallistujia	6 990	6 500	8213	6323

Jumalanpalvelukseen osallistujia % keskiväkiluvusta/viikko	2013	2014	2015	2016
Pääjumalanpalvelus	3,7	3,4	3,5	3,7
Muut jumalanpalvelukset	1,5	1,6	1,5	1,4
Kaikki jumalanpalvelukset	5,1	5,0	5,1	5,0

Toimintakulut/jumalanpalvelus: 556€ (458 €). Vertailuryhmässä 623€ (549 €). Koko kirkossa 600 € (573€)

TAVOITTEET JA TOTEUTUS

1. Jumalanpalvelukset pidetään kerran viikossa Pälkäneen ja Luopioisten kirkkoissa, pääsääntöisesti messuja.
2. Pälkäneen Tommolan kappelikirkossa pidetään jumalanpalvelukset silloin tällöin.
3. Perhekirkkoja molemmissa kirkkoissa yleensä eri pyhinä ja/tai seurakuntatalolla /seurakuntakeskuksessa
4. Kyläkirkot
5. Vaihtoehtoisten messujen järjestäminen
6. Perhekirkkoja 6-8 krt/v. Kummassakin kirkossa yleensä eri pyhinä.
7. Jumalanpalveluselämä rippikoulun runkona
8. Kutsukirkot kohderyhmille.
9. Jumalanpalveluksien yhteinen suunnittelu.
10. Jumalanpalvelusavustajien rekrytointi ja opastus
11. Kaikki seurakunnan toimintamuodot liittyvät jumalanpalveluselämään – vastuujumalanpalvelukset

HAUTAJAISET

TOIMINTA-AJATUS:

Vainajien hautaan siunaaminen, muistotilaisuuksiin osallistuminen, toimituskeskustelut ennen ja tarvittaessa jälkeen siunauksen sekä sururyhmät.

TUNNUSLUVUT	2013	2014	2015	2016
Hautaan siunaamisia	90	94	109	85
osallistujia	4 069	3 582	4583	3106

Toimintakulut/hautaus: 469€ (484 €) Vertailuryhmässä: 644 € (572 €) Koko kirkossa: 475€ (465€)

TAVOITTEET JA TOTEUTUS

1. Pappi ja kanttori käyvät toimituskeskustelut omaisten kanssa.
2. Pappi ja kanttori osallistuvat muistotilaisuuteen pyydettyä.
3. Kiireettömän ja sielunhoidollisen toimituksen pitäminen.
4. Surutyön tukeminen: keskustelut, sururyhmä. Sururyhmä alkaa pyhäinpäivänä.

MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET

TOIMINTA-AJATUS: Kasteet, avioliittoon vihkimiset ja kodin siunaamiset

TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUVUT	2013	2014	2015	2016
Kasteita	52	41	52	53
osallistujia	1 277	1 076	1 746	1 366
Avioliittoon vihkimisiä	20	21	22	26
osallistujia	1 469	1 298	1 716	1 777
Avioliiton siunaamisia	2	4	1	1
osallistujia	125	421	82	15
Kodin siunaamiset	5	4	4	3
osallistujia	70	123	86	59

Kastettujen osuus syntyneistä Pälkäne: 83 % (81,5 %), Tampereen hiippakunta 72,9 % (73,6 %), koko kirkko 69,8 % (72,2 %)

Toimintakulut/toimitus: 179€ (199 €) Vertailuryhmässä: 235€ (197 €) Koko kirkossa: 218€ (213 €)

TAVOITTEET JA TOTEUTUS

1. Toimituskeskustelut käydään aina, kasteet (kotona) ja vihkimiset (kirkoissa)
2. Kanttorit käyvät toimituskeskustelun vihkiparin kanssa häämusiikista.
3. Häämusiikki esittely ja opastus: mahdollisesti häämusiikkikonsertti
4. Pappi osallistuu ristiäis- ja hääjuhlaan pyydettyä.

AIKUISET**TOIMINTA-AJATUS**

Tuoda erilaisten palvelutehtävien ja tapahtumien avulla evankeliumin sanomaa eri-ikäisille aikuisille.

AIKUISTOIMINNAN VASTUURYHMÄ

Leena Eerola pj,
Paula Eloranta
Tiina Kokkola,
Eliisa Lahtinen,
Pertti Salminen

Kirsi Urkko,
Leena Vierikka,
ja Janne Vesto siht.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

TILAISUUS/VUOSI	2012	2013	2014	2015	2016
Raamattuopetustilaisuuksia	8	14	13	5	4
Osallistujia	199	381	402	197	125
Raamattu- ja rukouspiirejä	6	6	7	6	8
Osallistujia	67	53	62	85	88
Ohjaajia	8	6	9	8	13

Kuluvana vuonna Padankodan kesäraamattupiiri ei kokoontunut. Kevättalvella seurakuntalaiset perustivat itse Naisten keskustelupiiriin Luopioisiin.

	koko kirkko	vertailuryhmä	Pälkäneen srk
Aikuistyö, toimintakulut / väkiluku	3	3	2
Aikuistyö, toimintatuotot / väkiluku	0	1	1
Aikuistyö, työalake / väkiluku	-6	-5	-2

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2018

Jumalanpalveluselämän kehittäminen

Aikuistyön vastuuryhmä on mukana jumalanpalveluselämän kehittämisessä ja toteutuksessa. Vuoden aikana järjestetään 1-2 Tuomasmessua, joiden järjestämisestä ryhmä kantaa päävastuuta. Tuomasmessujen lukumäärä riippuu kanttorien resursseista.

Pidetään vastuuryhmän vällä *Sanaa ja Soppaa* -messu Luopioisissa ja mahdollisesti myös Pälkäneellä: Viikkomessu klo 11, jonka kesto vajaa tunti. Klo 12 keittolounas, josta maksu maun mukaan.

Järjestetään joitakin kirkkokahveja, joilla keskustellaan päivän saarnan ajatuksista.

Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen.

Vastuuryhmä etsii aktiivisesti uusia toteuttajia ja toimijoita erityisesti Tuomasmessujen eri tehtäviin, jotta myös uudet ihmiset voivat löytää paikkansa seurakunnassa. Kutumisessa hyödynnetään omia verkostoja ja sosiaalista mediaa. Ryhmä pyrkii huolehtimaan myös siitä, etteivät samat vapaaehtoiset kuormitu liikaa.

Työntekijät ja vastuuryhmän jäsenet tukevat vastuunkantajia pitämällä heihin yhteyttä ja kyselemällä kuulumisia.

Seurakunnassa toimivat aikuisten ryhmät ja niiden vetäjät:

- *Raamattu- ja rukouspiiri* Pälkäneen seurakuntatalossa.
- *Raamatun ääressä* Luopioisten srk-keskuksella, Maarit Härkönen
- *Naisten Keskustelupiiri* Luopioisten srk-keskuksella, Leena Vierikka ja Leena Peltonen

- *Miestenpiiri* kodeissa ja muissa kokoontumistiloissa, Janne Vesto ja Olli Kaskelma
- *Raamattupiiri* Sappeen koululla, Helvi Jousmäki
- *Naisten ja lasten Raamis* Aitoon pysäkillä, Päivi Giren ja Elina Pehkonen

Aikuistoiminnan vastuuryhmä toimii seurakunnan yhteisissä tavoitteissa yhteistyössä muiden vastuuryhmien ja viranhaltijoiden kanssa.

Tammi-helmikuun aikana jatkuu luentosarja Mooseksen kirjoista yhteistyössä Kansanlähetyksen kanssa.

Kirkkoherra jatkaa alustus- ja keskustelutilaisuuksia Luterilaisen uskon peruskysymyksistä Katekismuksen teemoista.

Syyskaudella voidaan järjestää luentosarja.

TALOUSARVION PERUSTELUT

Aikuistoiminta on lähtökohdiltaan itsekannattavaa. Raamattuopetustilaisuudet kustannetaan pääosin tilaisuudessa kerättävillä kolehdeilla. Luennoitsijoille maksetaan palkkio ja/ tai matkakulut.

PARISUHTEET

TOIMINTA-AJATUS

Tukea avioliittoja ja perheitä.

PARISUHDETYÖN VASTUURYHMÄ

Johanna ja Juha Kankaristo

Elina ja Jukka Pehkonen

Paula ja Heikki Suksia

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET

Käynnistää uudella innolla avioliittoja tukevaa toimintaa Pälkäneen seurakunnassa.

Kokoonnutaan pienryhmämäisesti vastuunkantajien kanssa hoitamaan parisuhteita ja suunnittelemaan tulevaa sekä järjestetään välillä mittavampia parisuhdetilaisuuksia. Pyritään siihen että toiminta pyörii pääosin vapaaehtoisvoimin.

TALOUS

Kuluja tulee parisuhdetapahtumien vierailijoiden matkakustannuksista ja palkkioista ja joskus tarjoilusta. Näihin varataan 1000 €.

MUUT SEURAKUNNALLISET TILAISUUDET

Tehtäväalue sisältää hartaus- ja rukoushetket, seurakunta-illat, seurat ja kinkerit.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	2013	2014	2015	2016
tilaisuus/vuosi				
<i>Seuroja</i>	7	6	5	8
Osallistujia	450	465	197	125
<i>Hartaushetkiä</i>	48	66	63	70
Osallistujia	895	887	1207	1571
<i>Muita tilaisuuksia</i>	39	43	43	44
Osallistujia	2941	3059	1582	3332

Papiston vierailut, käynnit ja keskustelut

	2013	2014	2015	2016
Kodit	173	149	197	190
Srk:n tilat	51	29	56	53
Laitokset	37	24	34	16
Päivähoito	13	0	1	0
Koulut	57	29	47	56
Mualla	35	98	74	77

Tilaisuuksiin osallistuneita:

Pälkäne: 1,3 % (1,1 %) Tampereen hpk 0,8 % (: 0,8 %) kirkko: 1,1 % (1,1 %)

Toimintakulut: 10 € (10 €)/ jäsen. Vertailuryhmässä 6 € (8 €) Koko kirkossa 6 € (6 €)

- 1. Kinkerit:** Pälkäne: 13 kinkeripiirissä ja koulukinkerit. Kinkereitä pidetään kun osallistujia on 10. Luopioinen 7-8 kinkeripiirissä sekä koulukinkerit.
Aiheena: "Minun kirkkoni"
- 2. Hartaus- ja rukoushetket** kerran kuukaudessa Kanervassa, Kostiakodissa, Satumetsässä ja Kangasalan terveyskeskuksessa ja vuoron mukaan Pitkäniemessä, Pirkanmaan hoitokodissa. Luopioisissa Kukkiakodossa. Tavoite on kohdata pälkäneläiset vanhukset ja sairaat sekä heidän sielunhoitonsa.
- 3. Seurat ja seurakuntaillat** kodeissa seurakuntalaisten pyynnöstä.
- 4. Tiekirkkotoiminta** Pälkäneen kirkossa ja Luopioisten kirkko kesä-elokuussa vapaaehtoisten päivystäjien voimin. Pälkäneen kirkossa tiekirkkorukoushetket keskiviikkoisin klo 12

MUSIIKKITOIMINTA**TOIMINTA-AJATUS:**

Seurakunnan jumalanpalvelusten, kirkollisten toimitusten ja muun seurakunnallisen toiminnan musiikin toteutus, sekä eri-ikäisten musiikkikasvatus.

VISIO:

Seurakunnan jumalanpalveluselämän musiikin rikas toteuttaminen kuorojen ja paikkakunnan muusikoiden kanssa.

TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUVUT	2013	2014	2015	2016
<i>Musiikkitilaisuuksia</i>	57	39	39	24
<i>Osallistujia</i>	4371	4089	2715	2235
<i>Osallistujia keskimäärin</i>	77	105	70	93

Musiikkiryhmät	Ryhmiä	Jäseniä	Esiintymisiä
2013			
Kuorot	6	122	71
Soitinyhtyeet	2	8	4
2014			
Kuorot	7	100	52
Soitinyhtyeet	2	18	8
2015			
Kuorot	6	83	51
Soitinyhtyeet	3	33	7
2016			
Kuorot	6	71	45
Soitinyhtyeet	4	49	32

Kanttorien vierailut, käynnit ja keskustelut

	2013	2014	2015	2016
Kodit	65	20	22	24
Srk:n tilat	31	13	31	39
Laitokset	36	6	2	2
Koulut	16	8	7	13
Päivähoito	11	0	0	0
Mualla	7	29	13	19

Toimintakulut/jäsen: 12 € (10 €) Vertailuryhmässä 8€ (8 €) Koko kirkossa 7 € (7€)

KOULUTUS JA NEUVOTTELUPÄIVÄT VUONNA 2018

- Ritva Huomo aikoo osallistua kanttoreiden neuvottelupäiville *Espoossa helmikuun alussa teemalla: Anna sen soida! – Låt den klinga!*
- Johanna Lemmetyinen aikoo osallistua Perkkakurssi – rytmisoittimet käyttöön! – kurssille lokakuun alussa

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET**Jumalanpalveluselämän kehittäminen**

- jumalanpalveluselämää toteutetaan edelleen mahdollisimman rikkaasti
- kuorot osallistuvat kukin vuorollaan jumalanpalvelusten toteuttamiseen
- Caritas- lauluryhmää käytetään molempien kirkkojen jumalanpalveluksissa

Kuorolaiset ja muut musiikin harrastajat vapaaehtoisina

- kuorolaiset osallistuvat viikoittaisessa toiminnassa äänenhuoltoon. Heillä on myös mahdollisuus osallistua vuosittain Tampereen kirkkomusiikkipiirin järjestämälle Pappilanniemen kuorokurssille.
- kuorolaisten uskonelämää tuetaan hartauksilla
- aikuisikäisten kuorolaisten rekrytointiin suunnitellaan projektiluontoisen laulukoulun perustamista lähivuosina
- kuorojen, erityisesti kirkkokuorojen välistä yhteistyötä jatketaan
- projektiluontoisten bändien ja lauluryhmien kokoamista jatketaan

Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- vastuuryhmäläisten ja muiden musiikin harrastajien käyttäminen kanttoreiden sijaistamisessa, messujen musiikin rikastuttamisessa
- yhteistyötä koulujen kanssa jatketaan, jos koulut siihen suostuvat, ja jos lapsikuoro ja/tai musiikkikerho osallistujien vähäisyyden vuoksi eivät kokoonnu. Painopisteenä koulukirkot ja koulukinkerit
- nuorten kutsuminen mukaan seurakunnan musiikkitoimintaan, esim. rippikoulussa

TALOUSARVION PERUSTELUT

(tili/tiliöinti, esim. 220/ 4091)

Esiintymispalkkiot (220/408300) 1500 €

Pälkäneen ja Luopioisten kirkkojen, sekä Pälkäneen seurakuntatalon urut huolletaan sopimuksen mukaisesti kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi Pälkäneen seurakunnassa on viisi pianoa ja flyygeli, jotka tarvitsevat viritystä vähintään kerran vuodessa. Vurityksiin ja huoltoihin varataan (220/436000) 4000 €.

Kuljetuspalvelut muille (220/438600) 400 €.

Kanttoreiden koulutukseen vuodelle 2018 varataan (220/439000) 500 €

Matkakorvaukset muille kuin omalle henkilökunnalle, esim. messuavustajat (220/437200) 800 €

Musiikki- ja ohjelmapalveluihin varataan vuodelle 2018 (220/440500) 1000€

Ravitsemuspalveluihin (220/437700) 300 €

Teosto ry:n tekijänoikeusmaksut ja Gramexin tallenteiden vapaan käytön maksut (220/440600) 1000 €.

Musiikkitoiminnan elintarvikkeisiin varataan (220/467000) 300 €.

Jumalanpalvelustoiminnan nuotteihin vuodelle 2018 varataan (220/473300) 800 €.

Luopioisten kirkkokuoro ry anoo vuoden 2018 toimintakulujen kattamiseksi Pälkäneen seurakunnalta (220/489000) 1500 € avustusta

LUOPIOISTEN KAPPELISEURAKUNTA

Pälkäneen seurakunnan toiminta Luopioisten kappeliseurakunnan alueella.

TOIMINTA-AJATUS

Osana Kristuksen kirkkoa ja Pälkäneen seurakuntaa pitää tarjolla evankeliumin sanaa sakramenttien ja palvelun kautta.

HALLINTO JA TYÖNTEKIJÄT

Kappeliseurakunnan omaa toimintaa johtaa, edistää ja valvoo kappelineuvosto, johon kuuluu kuusi jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Kappelineuvosto	varajäsen
Kappalainen Janne Vesto, pj.	-
Kirsi Saarinen siht.	Sanna Viukari
Tero Ahlqvist, vpj.	Esko Peltonen)
Paula Suksia	Pirkko Syrjänen
Pertti Salminen	
Leena Vierikka	Eliisa Lahtinen
Tomi Riihiranta	Asko Valkama

Kirkkoneuvoston edustaja Vesa Mellavuo

Lähetysvastuuryhmä:

Leila Hertzberg
Leena Peltonen
Paula Eloranta
Maarit Härkönen

Jumu-ryhmä

Arja Nuutila
Leena Sokka-Niemi
Johanna Lemmetyinen
Janne Vesto
Martti Ylipää

Sepeleenlaskuryhmä:

Risto Wallenius (pj.), Kirsi Saarinen, Tomi Riihiranta ja Liisa Mäkinen.
Varalla Pertti Salminen, Paula Suksia ja Tero Ahlqvist.

Kirkkokahviryhmä:

Irma Jäppi
Paula Suksia
Leila Hertzberg
Leena Peltonen
Päivi Giren
Marjatta Savolainen
Leena Vierikka
Ryhmä täydentää itse itseään.

Vierelläkulkijat (noin 15 hlöä) toimivat itsenäisesti, yhteistyössä diakonin kanssa.

Tiekirkon päivystysvuorot jaetaan paikallisten yhdistysten viikkojen kautta.

Pysäkin työryhmä

Elina Pehkonen (vuorovastaava)

Riitta Kannel

Marja-Leena Kärkkäinen

Janne Vesto

Kappeliseurakunnan alueella pääsääntöisesti toimivat työntekijät:

Kappalainen Janne Vesto

Kanttori Johanna Lemmetyinen

Diakoni Päivi Giren

Suntio Eija Heikkinen

Yhteisinä työntekijöinä toimivat nuorisotyönohjaaja Senni Nissilä (sij.), laspsityönohjaaja Marja Lepistö ja lastenohjaaja Jaana Mäki-Mantila sekä lähetyssihteeri Paula Eloranta. Kaikki työntekijät toimivat tarvittaessa koko Pälkäneen seurakunnan alueella sijaistaen kollegojaan.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> - osallistuvia ja aktiivisia seurakuntalaisia - aktiiviset kylät - tapahtumia paljon - erilaisia tapahtumia - hyvät työntekijät - tilat 	<ul style="list-style-type: none"> - ikäjakauma - välimatkat - talous tiukalla
Uhat	Mahdollisuudet
<ul style="list-style-type: none"> - ikääntyminen - talous tiukkenee entisestään - nuoret muuttaa pois - kirkosta eroaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - vapaaehtoiset - tiedotus - hengellisyyden tarve

KESKEISET TUNNUSLUVUT KESKEISET TUNNUSLUVUT

Kappeliseurakuntaan kuuluu noin 1500 entisen Luopioisten kunnan alueella asuvaa Pälkäneen srk:n jäsentä.

Osallistuminen jumalanpalvelukseen kappeliseurakunnassa

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016
osallistujia yhteensä	3577	3647	3477	3874	3889
keskimäärin	60	62	59	72	72

Kuluvana vuonna kävijämäärässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Jumalanpalvelusten väliset vaihtelut ovat hyvin suuria.

Tiekirkkokävijät:

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	653	683	477	534	461	372

SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2018

1. Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- Vietetään jumalanpalveluksia, joihin on helppo osallistua ja joihin liittyy mahdollisimman usein kahvit joku muu sosiaalinen jatkotilanne
- Tervetuloitovotus ovella mahdollisimman usein
- teemajumalanpalveluksia: 4 perhejumalanpalvelusta (lapsivaikutukset), 70/75 v. syntymäpäiväjuhla, vanhemman väen kirkkopyhä, YV-avaus, sadonkorjuumessu, rippikoulun pyhä ja konfirmaatiomessu
- kouluun siunaamisen ja 4-vuotissynttäreiden toteutusta pitää harkita uudelleen. Kouluun siunaamiseen osallistui vuonna 2017 kaksi lasta ja 4-vuotissynttäreihin yksi lapsi. Näissä ikäluokissa on Luopioisissa alle 10 seurakuntaan kuuluvaa lasta. Paikan vaihtaminen kirkosta srk-keskukselle? Osallistuminen Pälkäneen vastaaviin tilaisuuksiin?
- vastuuryhmät ja kappelineuvosto mukana toteuttamassa messua kerran vuodessa
- kyläkirkkojen pitäminen Rautajärvellä (2), Puutikkalassa, Ämmätsässä, Aitoossa, Padankoskella ja mahdollisesti myös Kuohijoella.
- panostetaan juhla-aikojen jumalanpalveluksiin: niissä käy paljon väkeä ja niissä kohdataan myös harvoin kirkossa käyviä.
- mikäli samana päivänä ovat konsertti tai kauneimmat joululaulut, jumalanpalvelusta ei pidetä Luopioisissa. Konsertin yhteyteen voidaan liittää rukoushetki.
- Tiekirkko: Luopioisten kirkko toimii tiekirkkona 25.6-17.8 ma-pe 11-16.

2. Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen.

Kutsutaan tehtäviin uusia ihmisiä henkilökohtaisesti ja pidetään asiaa esillä eri tilanteissa.

Kannustetaan seurakuntalaisia käytännön tehtäviin ja pyritään laskemaan rimaa. "Kaikki osaa".

Lähetyslounasperinteen jatkaminen, tarvittaessa kevennetyssä muodossa.

- Maksu edelleen oman maun mukaan.

- Äitienpäivänä otetaan käyttöön ennakkovarauksen mahdollisuus, koska viime äitienpäivänä sali oli lähes täynnä jo puolta tuntia ennen. Varaus raukeaa 5-10 min ennen lounaan alkua, jos kukaan seurueesta ei ole tullut paikalle. Näin paikat vapautuvat toisille.
- Tärkeintä on että eri-ikäiset tulee samaan juhlaan koolle ja että hinta ei ole kenellekään este. Esim. lapsiperheet (lapsivaikutusten arviointi).
- Lounaiden tulee olla itsekannattavia.

Pidetään huolta Lähetyskirppiksestä, jonka toiminta on kehittynyt ja jonka sosiaalinen merkitys on kasvanut. Vapaaehtoisjoukkoa ohjaa Leena Peltonen.

Pidetään huolta Pysäkkikahviosta, joka toimii joka toinen viikko syys- ja kevätkaudella Aitolaisten järjestöjen voimin. Listasta huolehtii Elina Pehkonen.

Kappalainen ohjaa jumalanpalvelustehtävissä toimivia, tiekirkkotoimintaa ja lähetystyön vapaaehtoisia, diakoni yv-kerääjiä, vierelläkulkijoita ja muita diakonian vapaaehtoisia, kanttori kirkkokuoroa ja soittajia.

Toimitaan yhteistyössä kaikkien toimialojen ja myös muiden paikallisten tahojen, järjestöjen ja koulujen kanssa.

3. Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- isoskoulutukseen lisää seurakuntakokemusta, esim. pareittain osallistuminen jonkin vastuuryhmän kokoukseen
- muuttajien huomioiminen arjessa ja henkilökohtainen kutsuminen seurakunnan yhteyteen
- seurakunnan näkyminen Visit Pälkäne - sivustolla
- muu yhteistyö kunnan ja järjestöjen kanssa

4. Seurakuntavaalit syksyllä 2018

- ehdokkaiden etsiminen vuoden alusta alkaen ohimennen kysellen
- myös paikkakunnalle muuttaneilta kysytään

Vuosi 2019. 300 vuotta seurakunnan julkaisemasta Medelplanin katekismuksesta.

Teemoja: Katekismus, lukutaito, aapiskukko. Yhteistyössä Medelplan-museon ja kunnan kanssa.

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET:

1. Nuokkarin toimintaan osallistuminen:

- Kappelineuvoston jäsenet ja muut vapaaehtoiset pitävät Luopioisten Nuokkaria auki perjantai-iltaisina MLL:n ja 4 H:n kanssa. (lapsivaikutukset). Vastineeksi kunta maksaa Rajalansaaren lasten kesäleirin ruokakustannukset.

2. Kappelin musiikkielämän kehittäminen:

- perinteisen lapsikuoron pitäminen on osoittautunut vaikeaksi, mm. etäisyydet ja lasten pieni määrä
- kehitetään kanttorin aloittamaa yhteistyötä koulujen kanssa
- kirkkomuskari jne. (lapsivaikutukset)

3. Sankarihautausmaan kunnostaminen.

- Kivien nostaminen ylemmäs, valaistuksen uusiminen, infotaulun hankkiminen
- päävastuu asiassa reserviläisillä, kappeliseurakuntaa edustavat työryhmässä Tomi Riihiranta, Kirsi Saarinen, Eija Heikkinen ja Janne Vesto.

TALOUSARVION PERUSTELUT

- Pääosa kustannuspaikan budjetista koostuu palkoista ja sivukuluista
- Valtaosa Luopioisissa tapahtuvan seurakuntatoiminnan kustannuksista on muiden kustannuspaikkojen alaisia
- Kappelineuvoston asettamat tavoitteet ja niiden toteutuminen ovat riippuvaisia pääosin muista asioista kuin rahasta
- Alakoululaisten bussikuljetuksiin koululaisjumalanpalveluksiin 3 x vuodessa varataan 500 €.
- Sankarihautausmaan kunnostus on jämähtänyt valaistusasiaan, sopivia valaisimia ei ole löytynyt. Kappeliseurakunta voi osallistua hankkeeseen budjettinsa puitteissa, jos se etenee vuonna 2018.

TIEDOTUS

TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Vastuuryhmä:

Pauliina Jaakkola,
 Ari Järvinen,
 Päivi Kosonen,
 Mari Laesterä,
 Pirjo-Margit Lehtinen,
 Tommi Liljedahl,
 Marketta Vaismaa,
 kirkkoneuvoston edustajana Kirsi Urkko
 työntekijöistä Jari Kemppainen ja Kristel Muru-Tanila

Tiedotustoiminnan tehtävänä on välittää riittävä tieto seurakunnasta ja sen toiminnasta sekä etukäteen että jälkikäteen. Talousarviovuonna tiedotetaan viikoittaisesta toiminnasta Sydän-Hämeen lehdessä. Lehden kanssa on tehty sopimus 28 500 € + alv.

- 52 kpl neljän palstan levyistä ilmoitusta kerran viikossa
- 2 kpl 4-8 sivun liitelehteä haluamiamme ajankohtina
- 500 kpl painos lehtiä, joissa liitteemme
- 4 kpl Sydän-Hämeen Lehden joka numeroa haluamiimme osoitteisiin.

Sydän-Hämeen lehdessä seurakunnalla on hartauskirjoitusvuorot, joiden kirjoittamisesta huolehtivat työntekijät ja luottamushenkilöt. Mainoksia ja buffeja julkaistaan suuremmista tapahtumista. Käytössä ovat kirkkojen ja hautausmaan ilmoitustaulut sekä seurakunnan tiloissa seinäilmoitustaulut.

KASVATUS

TYÖNTEKIJÄT

Marja Lepistö, lapsityönohjaaja

Jaana Mäki-Mantila, lastenohjaaja

Senni Nissilä, vs. nuorisotyönohjaaja / Marianne Jaakkola virkavapaansa päätyttyä

Jari Kemppainen, kirkkoherra

Janne Vesto, kappalainen

Juha Kankaristo, seurakuntapastori

VARHAISKASVATUS

SEURAKUNNAN VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTA-AJATUS

Seurakunnan varhaiskasvatus on alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä parissa tapahtuvaa kristillistä kasvatusta. Se perustuu kasteessa saatuun, vanhempien, kummien ja seurakunnan yhteiseen tehtävään pitää huolta kastetusta lapsesta opettamalla ja kasvattamalla häntä yhdessä kristilliseen uskoon. Seurakunnan varhaiskasvatuksessa lapsi saa kokemusta seurakunnasta, jossa hänet kohdataan kokonaisvaltaisesti ikäkaudelleen merkityksellisellä tavalla. Toiminnassa painottuvat lapsesta välittäminen, lapsuuden ilon kokemukset ja lapsen hengellisen herkkyyden vaaliminen. Seurakunnan varhaiskasvatukseen kuuluvat päiväkerhot, perhekerhot, pyhäkoulut, pikkulapsityö sekä yhteydet päivähoitoon.

HALLINTO JA TYÖNTEKIJÄT

Työntekijät

Lapsityönohjaaja Marja Lepistö

Jaana Mäki-Mantila lastenohjaajana osa-aikaisesti, minimissään 20h / viikko

Terhi Kallio lastenohjaajana 5h / viikko

Diakoni Päivi Giren, perhekerhot Pälkäneellä ja Luopioisissa

Varhaiskasvatuksen vastuuryhmä

Leena-Lotta Salminen, puheenjohtaja

Noora Aho, sihteeri

Katja HUUHTANEN, kirkkoneuvoston edustaja

Terhi Hölsä

Terhi Kallio

Mirva Nikkanen

Rita Poutanen

Hannu Viitanen

Sanna Viukari

Tommi Vuorinen

Karin Uotila

Niina Uotila

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

VAHVUUDET	KEHITTÄMIS-HAASTEET	UHAT	MAHDOLLISUUDET
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö. Päivä- ja perhekerhoja arvostetaan. Helposti lähestyttävät työntekijät. Kodikas työyhteisö Hyvät toimitilat. Toiminta monipuolista, perhelähtöistä ja joustavaa. Riittävät materiaaliressurit. Yhteistyö varhaiskasvatuksen eri toimijoiden kanssa.	Työntekijäressurit pienet esim. pyhäkoulutyön organisointiin ei ole ollut aikaa. Toiminnan haavoittuvaisuus esim. työntekijän sairastuttua.	Taloudellisen tilanteen tiukkeneminen seurakunnassa. Lasten määrän väheneminen koko kunnassa. Päivähoidossa olevien lasten määrän lisääntyminen. Päiväkerholaisten määrän lasku.	Päiväkotivierailut ja muu monipuolinen yhteistyön kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyö muiden varhaiskasvatuksen tahojen kanssa.

KESKEISET TUNNUSLUVUT**Päiväkerholaisia % kunnan 3-5 vuotiasta****Pälkäne 41,6 %****Tampereen hiippakunta 20,3 %****Koko kirkko 20,9 %****Pyhäkoululaisia % kunnan 4-10 vuotiaista****Pälkäne 1,6 %****Tampereen hiippakunta 2,7 %****Koko kirkko 3,7 %**

	2013	2014	2015	2016
Päiväkerhoja	7	6	6	6
Lapsia	92	84	64	77
Retkiä	1	3	6	3
Osallistujia	92	130	221	108
Tapahtumat	21	8	18	20
Osallistujia	735	181	716	629
Perhekerhoja	88	89	90	87
Lasten osallistumisia	1808	1547	1372	973
Aikuisten osallistumisia	1050	892	1174	881
YHTEENSÄ	2858	2439	2546	1854
Perhetapahtumia	3	4	6	8
Osallistujia	230	181	280	717

ARVIO KULUVASTA VUODESTA

TAVOITTAUVUUS

Ikäryhmät syksy 2017

1v 19

2v 42

3v 45

4v 39

5v 44

6v 56

Yhteensä **245** lasta, joista päiväkerhoikäisiä 3-5vuotiaita **128**.

Päiväkerhoissa kävi 2017 kolme ikäryhmää, 3, 4 ja 5-vuotiaat. Viikoittain päiväkerhoissa kokoontui keväällä 56 lasta. Syksyllä kerhoihin ilmoittautui yhteensä 43 lasta. Perhekerhoissa kävi viikoittain keskimäärin 40-60 osallistujaa.

Päiväkerhot kokoontuvat vuonna 2017-2018 seuraavasti:

Pälkäneen seurakunta:

Keskiviikko: Seurakuntatalo 5-vuotiaat, klo 9-12

Torstai: Seurakuntatalo 3-4-vuotiaat, 10-12

Luopioisten kappeliseurakunta:

Maanantai: Aitoo Pysäkki 3-5-vuotiaat, klo 9.30-11.30

Perjantai: Seurakuntakeskus 3-5-vuotiaat, klo 10-12

Perhekerhot:

Keväällä Luopioisten perhekerho, Luopioisten seurakuntakeskuksessa keskiviikkoisin klo 10-12.

Syksyllä Luopioisten seurakuntakeskuksessa maanantaisin klo 10-12.

Pälkäneen perhekerho Pälkäneen seurakuntatalolla tiistaisin klo 10-12.

Keittolounasta tarjotaan perhekerhoissa joka viikko. Keväällä keittolounaan valmistivat vapaaehtoiset äidit. Syksyllä lounas valmistetaan yhteistyössä Starttipajan kanssa ja sen hinta on 3 € / perhe.

Pälkäneellä toimi kesäperhekerho seurakuntatalon Hirvipuistossa. Kerho kokoontui 7 kertaa.

Iltaperhekerhoja järjestettiin keväällä 2017 Pälkäneellä kaksi kertaa ja Luopioisissa kerran.

Pikkulapsitoiminta

Pikkulapsityön onnittelekortteja on lähetetty kaikille seurakunnan 1-5-vuotiaille.

Yhteydet kunnan varhaiskasvatukseen ja muihin lasten kanssa toimiviin tahoihin

Keväällä 2017 seurakunnan lapsityönohjaaja Marja Lepistö vieraili kaikissa (yht. 16) kunnan päivähoitoyksiköissä kaksi kertaa, yhteensä 32 kertaa.

Pääsiäisvaellus järjestettiin Luopioisten kirkossa, johon osallistui Luopioisten esiopetus ja päiväkotit, Rautajärven ryhmäperhepäivähoito, Aitoon esiopetus ja päiväkotit sekä kaikki kappeliseurakunnan koulut.

Keväällä seurakunta oli mukana Päiväkotit Viirikukon Virnojen retkipäivässä Seitsyessä.

Marja Lepistö on osallistunut kahteen kunnan varhaiskasvatuksen koulutukseen.

Kunnan ja seurakunnan varhaiskasvatuksen yhteistyötä suunnitellaan ja kehitetään säännöllisesti kokoontuvissa yhteistyöpalaverissa.

Marja Lepistö on osallistunut kunnassa järjestettävään moniammatilliseen työryhmään, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmia valmistavaan työryhmään, LAPE- hankkeeseen sekä rovastikunnan varhaiskasvatuksen lapsityönohjaajien tapaamisiin.

Perhekirkot

Seurakunnan varhaiskasvatus osallistuu vuoden aikana noin 4-6 perhekirkon toteutukseen.

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLA 2017**JUMALANPALVELUSELÄMÄN KEHITTÄMINEN**

Lapsia ja perheitä kutsutaan perhekirkkoihin.

Lasten ja perheiden mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa jumalanpalveluselämään.

Lasten ehtoollisella käynti. Ehtoollisopetusta perhekerhoissa. Rohkaistaan vanhempia tuomaan lapsia osalliseksi yhteiseen ehtoollispöytään.

Suunnitellaan ja toteutetaan pieni opas, jossa kerrotaan, kuinka toimitaan lasten kanssa ehtoollisella.

Jumalanpalveluskasvatusta toteutetaan kaikissa varhaiskasvatuksen toiminnoissa.

Kehitetään yhteisiä kirkkohetkiä yhdessä kunnan varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa.

VAPAAEHTOISTOIMINTA. VAPAAEHTOISTEN REKRYTOINTI, VARUSTAMINEN, VALMENTAMINEN JA TUKEMINEN.

Kutsutaan vapaaehtoisia mukaan toimintaan mm. kesäkerhoon valvojaksi.

Luopioisissa vapaaehtoisia "isoäitejä" auttamassa lasten hoidossa.

Vapaaehtoisia kutsutaan perhekirkkoihin erilaisiin tehtäviin.

Kutsutaan vapaaehtoisia pyhäkoulunopettajiksi.

Tarvittaessa koulutusta pyhäkoulunopettajan tehtävään.

Perheleirille nuoria isoseksi.

Kerhomummit ja -vaarit vierailemaan päivä- ja perhekerhoihin.

Vapaaehtoisten joulun- ja kevätmuistamiset.

Järjestetään vapaaehtoisten kiitosilta yhdessä varhaisnuoriso- ja nuorisotyön, diakonia- ja lähetystyön kanssa.

Näkyväksi ne työt, mihin vapaaehtoisia tarvitaan.

Kysytään henkilökohtaisesti ihmisiä mukaan toimintaan.

Jo mukana olevia vapaaehtoisia rohkaistaan kysymään ystäviään mukaan.

Kartoitetaan minkälaista vapaaehtoistyötä halutaan tehdä.

SEURAKUNNAN JÄSENYYTEEN SITOUTTAMINEN JA UUSIEN JÄSENIEN REKRYTOINTI

Toiminnan oltava laadukasta ja mielekästä niin, että seurakunnassa halutaan olla ja siihen halutaan liittyä.

SEURAKUNTAVAALIT 2018

Uusia ja toiminnasta kiinnostuneita ehdokkaita kysytään mukaan ehdolle.

Nykyisiä, jo olevia luottamusmiehiä kannustetaan jatkamaan.

VUOSI 2019. 300 VUOTTA SEURAKUNNAN JULKAISEMASTA MEDELPLANIN KATEKISMUKSESTA. TEEMOJA: KATEKISMUS, LUKUTAITO, AAPISKUKKO. YHTEISTYÖSSÄ MEDELPLANMUSEON JA KUNNAN KANSSA.

Pidetään aihetta esillä päivä- ja perhekerhoissa.

Kehitellään toimintaa aapiskukko-temalla mm. Aapiskukon seikkailut kirkossa.

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET**VASTUURYHMÄN TOTEUTTAMA PERHEKIRKKO TAI -MESSU KEVÄÄLLE JA SYKSYLLE**

Vastuuryhmä suunnittelee ja toteuttaa oman perhekirkon tai -messun.

PYHÄKOULUN KÄYNNISTÄMINEN PÄLKÄNEELLÄ

Vapaaehtoisia pyhäkouluopettajia löytyisi mahdollisesti Pälkäneeltä. Pyhäkoulu kokoontuisi 2-4 kertaa vuodessa. Mahdollisesti useimminkin, mikäli opettajia saataisiin lisää. Pyhäkoulu kokoontuisi jumalanpalveluksen yhteydessä.

4 -VUOTIAIDEN SYNTYMÄPÄIVÄJUHLAT

Järjestetään syntymäpäiväjuhlat seurakunnan kaikille 4-vuotialle lapsille Pälkäneellä. Lähetetään henkilökohtainen kutsukirje koteihin. Jokainen 4-vuotias saa kirjalahjan seurakunnalta.

PIDÄMME PERHELEIRIN

Perheleiri pidetään lokakuussa Seitsyen leirikeskuksessa. Mukana leiriä toteuttamassa lastensuojelun perhetyö.

YHTEISTYÖ KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN KANSSA JATKUU JA SITÄ KEHITETÄÄN

Marja Lepistö jatkaa vierailuja kunnan varhaiskasvatuksen päivähoitoyksiköissä.

Kaikki esiopetusryhmät kutsutaan kirkkoseikkailuun.

Pääsiäisvaellukselle Pälkäneen kirkkoon kutsutaan kaikki emäseurakunnan varhaiskasvatuksen päivähoitopaikat.

Joulu- ja pääsiäiskirkot suunnitellaan yhdessä kunnan varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa.

Kirkkoesittelyt kaikille halukkaille lapsiryhmille.

Tarjotaan kunnan varhaiskasvatukselle mahdollisuutta Seitsyen leirikeskuksen käyttöön seurakunnan työntekijän ollessa mukana.

Kunnan varhaiskasvatus ja seurakunta kokoontuvat säännöllisesti yhteistyökokouksiin suunnittelemaan yhteistä toimintaa.

Kunnan varhaiskasvatus ilmoittaa omista, sopivista koulutuksista, joihin seurakunnan työntekijöillä on mahdollisuus osallistua

KOULUTUS

Marja Lepistö: Kirkon kasvatuksen päivät Jyväskylä 9.-11.1.2018

Osallistumismaksu 170€, majoitus 185€, matkakorvaus 60€

Lyijyjalkanukke-koulutus Jyväskylän kristillinen opisto 13.-15.2.2017

Osallistumismaksu 300€, majoitus 80€, matkakorvaus 60€

Jaana Mäki-Mantila: Lyijyjalkanukke-koulutus Jyväskylän kristillinen opisto 13.-15.2.2017

Osallistumismaksu 300€, majoitus 80€, matkakorvaus 60€

TALOUSARVION PERUSTEET

31700 Ruokamaksut. Kerätään perhekerhossa 600€ keittolounaan maksuksi.

31800 Leirimaksut. Kerätään 350€. Leirimaksu on aikuisilta 20€, lapsilta 10€

31900 Retki- ja matkamaksut. Kerätään 300€ kevätretkeen osallistuvilta.

36300 Muut kolehdit. Hosainan kurojenkoulun tukeminen. Kerätään perhekerhojen tarjoilun tuotolla 300€.

408200 Kerhonojajien palkkiot. 200€ perheleirin isosia varten.

437700 Ravitsemuspalvelut: 4- syntymäpäiviä varten 500€. Joulu- ja kevätjuhlien tarjoiluun 1000€. Perheleiriä varten 500€. Kevätretken ateriaan 500€. Yhteensä 2500€.

437100 Matkakustannukset (koulutus) 600€

438600 Kuljetuspalvelut muille. Kevätretken linja-autojen kyyteihin 1000€.

439000 Koulutuspalvelut henkilökunnalle: 770€

440500 Musiikki- ja ohjelmalvelu: Vähennetään 500€ edellisen vuoden budjetista. Kevätretken kulut, pääsymaksut ym. 500€.

473100 Opetusvälineet ja kerhotarvikkeet: Vähennetään 500€ edellisen vuoden budjetista. Budjetti yhteensä 2000€.

473300 Kirjat: Vähennetään 400€. Budjetti yhteensä 800€

473500 Toimituslahjat: 4-v synttärilahjat, kerholaisten joulumuistamiset ja syntymäpäiväkortit pikkulapsille yhteensä 1000 €

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI:

Seurakunnan varhaiskasvatuksen vaikutukset näkyvät lasten ja perheiden hengellisen kasvun tukemisena ja kasvuna. Kristillinen kasvatusta on seurakunnan varhaiskasvatuksen tärkein tehtävä. Kerhojen hartauksia valmistellaan lapsilähtöisiksi ja perhekirkkoja suunnitellaan lapsi- ja perhelähtöisemmäksi, jolloin lasten ja perheiden osallisuus kasvaa. Työntekijöiden koulutukset suunnataan juuri hartauselämän kehittämiseen. Kristillisen sanoman eteenpäin vieminen koko ajan maallistuvammassa yhteiskunnassa on tärkeää. Luottamus Jumalaan luo lapsille ja perheille turvallisuuden tunnetta sekä iloa ja valoa elämään, myös elämän vastoinkäymisissä.

Toimintaa on pyritty kehittämään niin, että lapset huomioidaan kaikessa suunnittelussa ja toiminnassa. Päätöksiä tehtäessä lasten ja perheiden toiveita huomioidaan ja toimintaa arvioidaan säännöllisesti vuosittain järjestetyllä kyselyllä. Perheiden toiveisiin pyritään vastaamaan mahdollisuuksien mukaan. Myös lapsilla on mahdollisuus sanoa oma mielipiteensä kerhotoiminnasta heille suunnatulla kyselyllä.

Toimimme yhteiskunnan varhaiskasvatuksen kentällä avoimena varhaiskasvatuksen toimijana, joka tukee koko kunnan varhaiskasvatusta. Yhteistyö eri varhaiskasvatuksen tahojen kanssa vahvistaa lasten ja perheiden hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen vaaraa.

TYTÖT JA POJAT

(Alakouluikäiset lapset)

TOIMINTA-AJATUS

Tyttöjen ja poikien toiminnalla kutsutaan 7-14-vuotiaita osallistuvaan seurakuntalaisuuteen monipuolisen kerho- ja leiritoiminnan keinoin. Toiminnassa keskeisellä paikalla on evankeliumin välittäminen ikäkaudelle sopivalla tavalla. Seurakunnan tyttö- ja poikatyöhön kuuluu kerhojen ja leirien lisäksi yhteistyö esimerkiksi koulujen, kunnan perhetyön sekä partion kanssa.

HALLINTO JA TYÖNTEKIJÄT

Työntekijät

- Senni Nissilä, vs. nuorisotyönohjaaja / Marianne Jaakkola virkavapaansa päätyttyä
- Juha Kankaristo, kasvatuksen pastori
- Leireillä tarpeen mukaan diakoni Päivi Giren tai lapsityönohjaaja Marja Lepistö.
- Vapaaehtoiset: vuosittain vapaaehtoisia kerhonohtajia n. 15 nuorta, joista suuri osa toimii myös leirien isosina.

Tyttöjen ja poikien toiminta kuuluu nuorten vastuuryhmälle

- Katso ryhmä kohdan Nuoret alta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Heikkoudet	Uhat	Mahdollisuudet
Leiriyhteistyö kunnan kanssa.	Aikuisia vapaaehtoisia ja heidän hyödyntämistään ei juurikaan ole.	Ihmisten kiireellisyys. Aika ei riitä seurakuntaan muiden harrastusten ohessa.	Partio yhteistyötahona
Seurakunta saa näkyä, yhteistyötahojen ovet auki.	Kerhonohtajien suuri vaihtuvuus, kun nuoret muuttavat opiskelemaan.	Ikäluokkien pieneneminen pitkällä aikavälillä.	Perheiden hengellisen elämän tukeminen
Pienellä paikkakunnalla ihmisten tuttuus.	Kerhonohtajien koulutus varsin suppea.	Kirkosta vieraantuminen ja arvojen muutos.	Tiiviimpi yhteistyö kouluihin ja iltapäiväkerhoihin.
Pitkät ja vahvat leiriperinteet.	Pitkät välimatkat.	Taloudellisen tilanteen tiukkeneminen	
Tällä hetkellä toimivat kerhot ovat taseisen suosittuja.	Pienet työntekijäresurssit → toiminnan haavoittuvaisuus.		
Innostuneet ja vastuuntuntoiset kerhonohtajat			

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	2013	2014	2015	2016
Kerhoja	12	9	7	9
Osallistujia yht.	125	143	107	144
Ohjaajia	36	30	24	26
Leirejä	7	7	7	7
Leirivuorokausia	10	13	15	15
Leiriläisiä	120	126	139	165
Retkiä	2	-	-	-
Retkivuorokausia	-	-	-	-
Osallistujia	9	-	-	-
Erityistapahtumia	6	2	10	15
Osallistujia	591	150	300	428

Ikäluokat 2018

	pojat	tytöt	yhteensä
7	27	29	56
8	28	25	53
9	39	34	73
10	28	37	65
11	30	34	64
12	33	39	72
13	30	44	74
14	37	34	71
Yhteensä 7-14	252	276	528

**Kerholaisia 7-14
kunnan vuotiaista.**

Pälkäne	23,2 %
Tampere	8,1 %
hpk	
Koko kirkko	8,9 %

Toimintakulut

57 (52)€/ kunnan 7-14-vuotias. Vertailuryhmässä 54 (57)€. Koko kirkossa 42 (47)€. 246 (308)€/ kerholainen. Vertailuryhmässä 453 (453)€. Koko kirkossa 474 (491)€.

Toimintatuotot

9 (4)€/ kunnan 7-14-vuotias. Vertailuryhmässä 4 (4)€. Koko kirkossa 3 (3)€. 40 (24)€/ kerholainen. Vertailuryhmässä 31 (32) €. Koko kirkossa 38 (36) €.

Arvio vuodesta 2017

Vuoden 2017 toiminta on jatkunut samaan tapaan kuin aiemminkin. Keväällä sähly- ja tanssikerhojen osallistujamäärät laskivat niin alhaisiksi, että niitä ei jatkettu syksyllä, mutta

muiden kerhojen osallistujamäärät ovat hyvinkin vakiintuneet. Ainoastaan Aitoon askartelukerho on syksyllä kärsinyt selvästä osallistujapuutteesta. Suosituin on kokkikerho, jossa on joka kerralla ollut hieman yli 30 lasta.

Kerhonojajina syksyllä on aloittanut tai jatkanut 12 innokasta nuorta. Heistä useat ovat kiinnostuneet toimimaan myös VIP-leireillä isosina.

Leiritoiminta on jatkunut entiseen malliin ja leiriläisiä on riittänyt hyvin.

Kouluyhteistyö on jatkunut entiseen malliin aamunavauksilla, kerhomainosten jakamisella ja koulukirkoilla. Keväällä nuorisotyönohjaaja vieraili Haanloukkaan iltapäiväkerhossa kertaalleen, tätä ei ole vielä jatkettu syksyllä, mutta niin on aikomus tehdä.

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET

Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- Koulujumalanpalvelukset järjestetään entiseen malliin.
- Keväällä ja joulun alla pidetään tyttöjen ja poikien kerhojen toteuttama jumalanpalvelus. Tehtäviä jaetaan kerhon mukaan: esimerkiksi kokkikerho järjestää kirkkokahvit. Kirkkoon kutumista aiotaan tehostaa niin, että kaikki kerholaiset osallistuisivat jollain tapaa kirkon valmisteluun tai toteutukseen.

Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen.

- Kerhonojajia ja isosia koulutetaan ja tuetaan tehtävässään.
- Keväällä kerhonojajia kiitetään pienellä lahjalla. Erityisesti lopettavia muistetaan, mutta jatkavatkin kerhonojajat saavat jonkin kiitoksen.
- Kerhonojajamisen jatkuvuuteen ja kokemuksen saamiseen pyritään panostamaan suosimalla käytäntöä, että kerhonojajina toimii rinnakkain kokeneita ja uusia kerhonojajia.

Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenten rekrytointi.

- Leirille isosia kysyttäessä huomioidaan myös kokeneet isokset ja heitä pyydetään edelleen mukaan.
- Kerhoihin ovat tervetulleita myös kirkkoon kuulumattomat lapset.
- Toiminta pyritään pitämään laadukkaana ja rakentamaan lapsille henkilökohtaista suhdetta seurakuntaan ja sen toimintaan sekä Jumalaan.

Seurakuntavaalit syksyllä 2018.

- Kerhoissa kerrotaan tulevista vaaleista ja mitä se oikein tarkoittaa. Innostetaan siihen, että myöhemmin, kun heillä ikä riittää, osallistuvat vaikuttamiseen antamalla oman äänensä.
- Kerhoissa pidetään mahdollisesti syksyllä "leikkivaalit", joissa kerholaiset saavat äänestää haluamaansa ehdokasta.

Vuosi 2019. 300 vuotta seurakunnan julkaisemasta Medelplanin katekismuksesta.

Teemoja: Katekismus, lukutaito, aapiskukko. Yhteistyössä Medelplan-museon ja kunnan kanssa.

- Kyseisiä teemoista tyttöjen ja poikien toiminnassa nousee jollain tapaa näkyviin lukutaito. Vuonna 2018 ideoidaan merkkivuoteen liittyviä suunnitelmia.

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET JA TOTEUTUS:

1. Kerhotoiminnan tarjoaminen eri koulupiireissä ja leiritoiminta ympäri vuoden

- Keväällä jatketaan syksyllä 2017 toimineita kerhoja Onkkaalassa, Luopioisissa, Aitoossa ja Rautajärvellä.
- Kerhotoimintaa pidetään monipuolisena: kokki-, tyttö-, jätkä-, puuha-, ym. kerhoja
- Syksyllä järjestetään 10-synttärin ja lasten oikeuksien juhla, jolloin juhlitaan 10-vuotiaita ja lasten oikeuksia. Juhlaan järjestetään kuljetus Luopioisista.
- Pidetään leirit lasten loma-aikoina: talvi-, kesä- ja syysleiri.

2. Kerhonojajien ja leiri-isosten koulutus

- Kerhonojajia koulutetaan elokuun kerhonojajakoulutuksessa, pidetään heihin tiiviisti yhteyttä ja opastetaan tehtävässään pitkin kautta. Nuorisotyöntekijä vierailee kerhoissa säännöllisesti.
- Kerhonojajien kanssa osallistutaan 27.1. hiippakunnalliseen kerhonojajapäivään Hämeenlinnassa.
- Kerhonojajien virkistykseksi, verkostoitumiseksi ja vertaistuen vuoksi järjestetään keväällä retki, leiri tai toimintapäivä toiveista riippuen.
- Isosina varhaisnuorten leireillä voivat toimia kerhonojajat ja isokoulutuksen saaneet tai -koulutuksessa olevat.

3. Yhteistyö koulujen kanssa

- Pidetään aamunavauksia kaikilla kouluilla.
- Jatketaan koulukirkkoja entiseen malliin.
- Koulut voivat pitää leirikouluja ja tutustumisiltoja Seitsyessä. Seurakunnan työntekijä osallistuu näihin mahdollisuuksien mukaan.
- Kerho- ja leirimainokset jaetaan koulujen kautta.
- Pääsiäisvaellus varhaiskasvatuksen kanssa toteutettuna.

4. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

- Nuorisotyöntekijä vierailee iltapäiväkerhossa pitämässä tuokioita.
- Yhteistyötä partion kanssa pidetään yllä: ollaan mukana heidän tapahtumisissaan.
- Kunnan perhetyöntekijät ovat mukana leireillä.

TALOUSARVION PERUSTEET

- Varhaisnuorten leirejä järjestetään kuusi, joista kolme on kolmen päivän ja kolme kahden päivän leirejä.

Leirimaksua peritään 25 € kolmen päivän leiriltä, 20 € kahden päivän leiriltä.

Leiriläisiä on keskimäärin 25. Arvio leirimaksujen (3180) summaksi on 3300€.

Ruokakustannukset (4408) ovat kahta peräkkäistä leiriä kohden arviolta n. 1900€. Koko vuoden osalta tähän varataan 5800€.

Kuluja, joihin leirimaksut eivät riitä (2500€), pyritään kattamaan seuraavasti: Kunta maksaa työntekijöidensä ruokakustannuksista 600€/vuosi. Kerholaisten kevään jumalanpalveluksen kolehti kerätään kattamaan näitä kuluja, summaksi arvioidaan 200€ (3620).

Loput (1700€) kustantaa seurakunta ja säästetään muussa toiminnassa. Tästä syystä pienennetty momentteja: toimistotarvikkeet (4640), elintarvikkeet (4670), kirjat (4733),

toimituslahjat (4735) ja jäsenmaksut (4930).

Leiri-isosille maksetaan palkkiota 10 € / päivä ja täysi-ikäiselle isoselle 14€/päivä.

Isosia leirillä yleensä 4–5 ja leiripäiviä kertyy yhteensä 15. Varataan 700€.

- **Kerhonojajille maksetaan 7 € / kerhokerta**, isoskoulutuksen suorittaneille 10€ / kerhokerta. Kertoja kerhoa kohden on vuodessa parhaimmillaan 26, osassa vähemmän. Varaudutaan maksamaan 20 kerhonojajalle. Varataan 2800€.

Lastenhoidosta maksetaan käytettyyn aikaan sidottu palkkio 5€/tunti.

- Kerhonojajaat osallistuvat kerhonojajaapäivään. Kustannukset ovat 20 €/henkilö, kerhonojajia arvioidaan osallistuvan 10, jolloin yhteensä 200 € (4391). Kuljetuksesta mahdollisesti lisäkuluja (4386).
- 10-synttäreihin varataan esiintyjäpalkkioon kilometrikorvauksineen 1000€ (4091). Ateriapalveluihin (4408) varataan 200€.
- 10-synttäreiden kuljetukseen (4386) varataan 300 €.
- Koulukirkkojen kuljetuksiin varataan 400€ (4386)

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI:

Pyrimme kaikella toiminnallamme, suunnittelussa ja päätöksillä toimimaan lasten parhaaksi ja tukemaan heitä ja heidän kasvuaan ja hyvinvointiaan.

Mielekkään toiminnan järjestäminen kutsuu alakouluikäisiä mukaan seurakuntaan ja tutustuttaa niin tiloihin kuin työntekijöihinkin. Tällöin he kokevat jatkossakin seurakunnan turvallisena ja heille tarkoitettuna paikkana ja yhteisönä. Lasten kohtaaminen ja kuuleminen ikäkaudelle sopivalla tavalla vahvistavat heidän itsetuntoaan, itseluottamustaan ja kasvuaan.

Yhteistyöllä muiden kasvatustahojen ja kotien kanssa tuemme myös toisiamme kasvatustehtävässä. Tällöin lapsella on ympärillään kattava verkosto turvallisia aikuisia.

PARTIOLIPPUKUNTA KOSTIAN KAHLAAJAT RY

TOIMINTA-AJATUS

Partio on maailmanlaajuinen nuorisoliike, jonka tavoitteena on kasvattaa lapsista ja nuorista vastuuntuntoisia kansalaisia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2018

1) Retket ja viikkotoiminta

- Lippukunnan kaikkien jäsenten yhteinen talvileiri maaliskuussa ja kesäleiri kesä-heinäkuun aikana vuonna 2018.
- Kahdeksan viikoittain kokoontuvaa ryhmää järjestävät lisäksi kevään aikana pienempiä retkiä ikäkautensa tai oman ryhmänsä kesken. Jatkamme myös yhteistyötä lähialueen lippukuntien, kuten Sahalahden Sinisusien kanssa.
- Osallistumme seurakunnan kanssa vaellusriippikoulun toteutukseen.

2) Tiedotus

- Uusiin nettisivuihin perehtyminen jatkuu, ja lisäämme niiden kautta tapahtuvaa tiedotusta. Sosiaalinen media on myös todettu hyväksi keinoksi näkyvyydelle.

3) Varainhankinta

- Jatkamme jo perinteeksi muodostunutta muurinpohjalättyjen myymistä eri tapahtumissa, joista suurimpana on Hämeen keskiaikafestivaali Hämeenlinnassa elokuussa 2018.
- Loppuvuodesta osallistumme partiolaisten joulukampanjaan myymällä partiolaisten adventtikalentereita ja kortteja.
- Varainhankintaan osallistuu jäseniä kaikista ikäluokista.

4) Toimintatilat ja -paikat

- Partiolaiset kokoontuvat omalla kololla Pälkäneen kirkon alakerrassa. Ryhmät käyttävät tiloja aktiivisesti arki-iltoina ja joinain iltoina kololla kokoontuu useampikin ryhmä saman illan aikana. Aivujärven maaston kiintolaavua käytetään erityisesti ryhmien omien yöretkien kohteena.

5) Jäsenmäärän kehitys ja ikäluokkien haasteet

- Eri ikäkaudet toimivat aktiivisesti toteuttaen partio-ohjelmaa. Edelleen panostetaan toiminnan laatuun kouluttamalla johtajia ja ohjaamalla heitä omaa pestiään tukeville kursseille.

Tavoittavuus:

PARTIO	2013	2014	2015	2016
Partioryhmiä	7	6	8	8
Jäseniä	62	58	107	87
Ohjaajia	18	14	24	18
Retkiä	13	18	6	9
Osallistujia	132	178	170	168
Leirejä	2	2	2	2
Leirivuorokausia	11	15	10	5
Osallistujia	60	33	59	55
Erityistilaisuuksia	4	4	7	11
Osallistujia	78	84	235	180

Partiolaisia 7-14 kunnan vuotiaista

Pälkäne	14 %
Tampere	7,8 %
hpk	
Kirkko	6,5 %

RIPPIKOULU

TOIMINTA-AJATUS

Rippikoulu on tärkeä osa kasteopetusta, johon seurakunta, kummit ja vanhemmat ovat kasteen yhteydessä sitoutuneet. Sen keskeisin tavoite on auttaa nuorta ymmärtämään, mitä hänelle on kasteessa lahjoitettu ja rohkaista ottamaan saamansa lahjat käyttöön.

Samalla rippikoulu palvelee myös evankelioivana, evankeliumia eteenpäin vievänä ja uskon kysymyksiä herättelevänä työmuotona: rippikoulu on avoin myös kirkkoon kuulumattomille pätkänäläisille. Konfirmaatio edellyttää kirkkomme jäsenyyttä.

TYÖNTEKIJÄT JA VAPAAEHTOISET

- Työntekijöinä rippileireillä toimivat: Juha Kankaristo, Senni Nissilä, Janne Vesto, Johanna Lemmetyinen, Päivi Giren, Marja Lepistö, Ritva Huomo ja Jari Kempainen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Heikkoudet	Uhat	Mahdollisuudet
Pitkä perinne	Yövierailut	Koulun ongelmat tulevat leirille	Päivärippikoulu vaihtoehto erityisen rikkinäisille
Tutut ja turvalliset paikat ja työntekijät		Nuorten rikkinäisyys ja ongelmakäyttäytyminen lisääntynyt	Vaellusrippikoulu osin vapaaehtoisvoimin yhteistyössä partion kanssa.
		Rippikouluikäisten vanhemmat eivät kaikki kuulu kirkkoon → rippikoulun käynti ei enää selviö.	Uusi kirkon rippikoulusuunnitelma RKS 2017

TUNNUSLUVUT	2013	2014	2015	2016	2017
Rippikouluja	3	3	3	3	3
Rippikoululaisia	65	85	73	77	71
Leiririppikouluja	3	3	3	3	3
Osallistuneet	61	72	66	68	61
Päivärippikouluja	0	0	0	0	0
Osallistuneet	0	0	0	0	0
Muulla rippikoulun käyneet	3	13	6	8	5
Yksityisrippikoulun käyneet		0	1	1	
Aikuisrippikoulun käyneet	1	0	0	0	

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
15-v Seurakunnan jäseniä	71	79	71	79	71	74	72
Leiririppikouluja	3	3	3	3	3	3	3

TAVOITTAUVUUS**Rippikoululaisia****kunnan 15-vuotiasta**

Pälkäne	85,5 %
Tampere	88 %
hpk	
Kirkko	85,8 %

Toimintakulut

863 (920) € / kunnan 15-vuotias. Vertailuryhmässä 773 (853) €. Koko kirkossa 625 (637) €. 1 011 (997) € /rippikoululainen. Vertailuryhmässä 839 (980) €. Koko kirkossa 729 (763) €.

Toimintatuotot

78€/ 15-vuotias. Vertailuryhmässä 78€. Koko kirkossa 86€.

91 (104) €/ rippikoululainen. Vertailuryhmässä 84 (99) €. Koko kirkossa 100 (117) €.

ARVIO VUODESTA 2017

Kirkon uutta rippikoulusuunnitelmaa (RKS 2017) alettiin ottaa pikkuhiljaa käyttöön. Juha ja Senni olivat aiheeseen liittyen koulutuksessa, keväällä järjestettiin myös kaikkien seurakunnassa rippikoulutyötä tekevien kesken rippikoulun kehittämispäivä, jossa oli konsulttina Arto Köykkä. Leirikeskukseen asennettiin kiinteästi videotykki ja opetukseen tuotiin lisää visuaalisuutta. Leireillä kokeiltiin menestyksekkäästi uusia asioita: Mm. Rippikoulun WhatsApp-ryhmää, päivän purkuja, laulettua päivähartautta, ”kännykkävieroitusta” jne. Kesän leirit menivät huomattavasti paremmin kuin edellisenä kesänä. Järjestyshäiriöiden väheneminen johtui osaltaan helpommasta ikäluokasta, mutta myös uudistuksilla oli osuutensa asiaan. Isosten kanssa ei myöskään enää ollut ongelmia, mihin saattoivat edesauttaa tiukemmat valintakriteerit ja isoskoulutukseen tehdyt muutokset. Syksyllä arvioidaan toimintaa ja jatketaan uudistamista palautteen ja kokemusten pohjalta.

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2018**Jumalanpalveluselämän kehittäminen ja vapaaehtoistoiminta**

Rippikoulua käyvät nuoret ja isokset osallistuvat jatkossakin ahkerasti jumalanpalvelusten toteuttamiseen. Rippikouluissa innostetaan mukaan isoskoulutukseen, nuorten avoimeen bändiin, Caritakseen kuorolaiseksi, kerhonohtajajaksi, aktiiviseksi seurakunnan jäseneksi ja osallisuuteen jumalanpalveluselämässä.

Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- Markkinoidaan rippikoulua myös kirkkoon kuulumattomille.
- Kasvatetaan nuoria osallisuuteen.

Seurakuntavaalit syksyllä 2018

- Rippikouluissa kerrotaan tulevista vaaleista ja mitä se oikein tarkoittaa. Innostetaan siihen, että myöhemmin, kun heillä ikä riittää, osallistuvat vaikuttamiseen antamalla oman äänensä.

Vuosi 2019. 300 vuotta seurakunnan julkaisemasta Medelplanin katekismuksesta.**Teemoja: Katekismus, lukutaito, aapiskukko. Yhteistyössä Medelplan-museon ja kunnan kanssa.**

- Suunnitellaan ja ideoidaan yhdessä aiheeseen liittyvää toimintaa vuodelle 2019.

TOIMIALAN TAVOITTEET

1. Rippikoulun käyneet nuoret oppivat kristinuskon keskeiset sisällöt

Tavoite saavutetaan laadukkaaseen rippikouluopetukseen panostamalla sekä turvaamalla työ- ja yörauha rippikoulussa. Kaikki yövalvonta-apu on merkityksellistä: vain riittävästi levänneet opettajat jaksavat opettaa ja vain riittävästi levänneet nuoret pystyvät oppimaan.

2. Moni nuori löytää paikkansa seurakuntayhteydessä

Tavoitteen saavuttamista edistää rippikoulujen huolellinen valmistelu ja nuoren aito kohtaaminen. Isoskoulutuksella ja nuorten toiminnalla on merkittävä rooli: vanhemmat nuoret ovat esikuvia ja toiminta tarjoaa kasvupaikan rippikoulun jälkeen.

3. Rippikoulujen uudistaminen uuden rippikoulusuunnitelman (RKS 2017) mukaiseksi

Pyritään kehittämään rippikoulua ja opetusta kirkon uuden rippikoulusuunnitelman pohjalta. Uudistaminen ja kouluttautuminen on jo aloitettu ja sitä jatketaan.

4. Vaellusrippikoulu 2018

Seurakuntalaisilta on tullut toive vaellusrippikoulusta, se pyritään toteuttamaan yhteistyössä partion kanssa. Leiri pidetään kesäkuun alussa ja sitä edeltää viikonlopun mittainen "harjoitusleiri" sekä osan oppisisällöistä opiskelua jo seurakuntajakson aikana.

5. YouTube-materiaalin tekeminen ja hyödyntäminen

Hyödynnetään seurakunnan YouTube-sivustoa rippikoulun opetuksessa ja isosten ohjaamisessa. Luodaan lisää videomateriaalia ja mainostetaan sitä. Käytetään mahdollisuuksien mukaan myös olemassa olevaa, toisten tuottamaa materiaalia. YouTube-sivua on käytetty jo kesällä 2017 apuna ulkoläksyjien opettelussa ja isosten raamisvalmisteluissa.

TALOUSARVIO-OSA

Seitsyen leiririppikoulujen maksu 95 € seurakunnan jäseniltä ja muilta Pälkäneen alueella asuvilta. Lapin vaellusrippikoulun maksu 295 €. Seurakunnan jäsen voi anoa alennusta/vapautusta maksusta kirkkoherralta/talouspäälliköltä.

Muualla kuin Pälkäneellä asuvia voidaan ottaa leiriryhmiin, jos niissä on tilaa. Maksu ulkopaikkakuntalaisilta 155€/Seitsye 500€/Lappi. Rippikoululeirejä järjestetään kolme.

- Rippikoulumaksuista (3180) saadaan tuloja arviolta 11240 €.
- Leirien ruokakustannuksiin (4408) menee 16500 €.
- Isospalkkioihin (4090) varataan 4000 €. Palkkio on 12€/päivä isosen ensimmäisellä leirillä ja seuraavilla leireillä 14€/päivä. Apuohjaajan palkkio 24€/päivä. Palkkio maksetaan leirijaksosta, viikonloppuleiristä, konfirmaatiosta sekä kirkkoontutustumis-/vanhempaintapaamispäivästä, jos tällaiseen on isosia pyydetty.
- Kuljetuspalveluihin (4386) varataan 6000 € leireiltä messussa käymiseen sekä Luopioisten leirin konfirmaatioharjoitukseen siirtymiseen ja Lapin leirin bussikuljetuksiin.
- Korvauksiin toisen seurakunnan ylläpitämästä toiminnasta (4430) varataan 700 € mahdollista kehitysvammaisten rippikouluun osallistumista varten.
- Musiikki- ja ohjelmapalveluihin (4405) varataan 1000€ kaikkien rippikoulujen yhteistä gospelkonserttia varten.
- Kesäteologia tai yövahtia varten varataan 2000 €.
- Koulutuksiin varataan:

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI:

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu

NUORET

TOIMINTA-AJATUS

Välitetään kristillistä sanomaa yli 12-vuotiaille nuorille, tarjotaan mahdollisuutta kasvaa uskossa ja eletään yhdessä kristittyinä osana seurakuntaa. Tarjotaan nuorille mahdollisuus käyttää lahjojaan seurakunnan palvelemiseen ja elää uskoaan todeksi.

HALLINTO JA TYÖNTEKIJÄT

Työntekijät

- Senni Nissilä, vs. nuorisotyönohjaaja. Marianne Jaakkola virkavapaansa päätyttyä.
- Juha Kankaristo, kasvatuksen pastori

Nuorten vastuuryhmä

- Arto Vehviläinen, pj.
- Anna-Maria Fahlgren-Piekkari, varapj.
- Maria Aaltonen
- Marianne Haataja
- Katja Huuhtanen
- Tim Myllö
- Panu Raivio
- Marita Riihiranta

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Heikkoudet	Uhat	Mahdollisuudet
Pienellä paikkakunnalla ihmisten tuttuus: yhteistyö eri tahojen kanssa helppoa, kanssakäyminen nuorten kanssa välitöntä.	Osallistujamäärät nuortenilloissa ja -leireillä viime vuosina hälyttävän vähäisiä → seurakunta ei tällä hetkellä tavoita nuoria kunnolla.	Nuoret muuttavat opiskelemaan muualle vuoden päästä rippikoulusta. Tästä johtuen ei synny jatkuvuutta.	Yhteistyö partion, kunnan nuorisotyön ja muiden tahojen kanssa.
Nuoret mukana päättävissä elimissä.	Pienet työntekijäresurssit ja siitä seuraava työn haavoittuvaisuus.	Tämän päivän hektinen elämä, kiire ja harrastusten ja muiden menojen paljous.	Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.
Nuorten avoin bänditoiminta.			Nuoriin törmää paljon arjessa. Miten houkutellessa mukaan toimintaan tai levittää kristinuskon sanomaa?
Nuorissa on sitoutuneita kerhonohjaajia ja innokkaita leiri-isiä.			Nuoria hakeutuu seurakuntatalon edustalle torille viettämään aikaa.
			Muu seurakunnan toiminta, johon voimme kutsua myös nuoria mukaan.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

NUORET	2013	2014	2015	2016
Nuorten iltoja	9	25	22	32
Osallistujia	154	255	287	293
Leirejä	2	-	4	5
Leirivuorokausia	3	-	8	6
Leiriläisiä	19	-	32	36
Retkiä	1	3	5	1
Retkivuorokausia	-	5	6	1
Osallistujia	15	8	28	9
Erytystapahtumia	2	-	1	2
Osallistujia	36	-	10	199
Isoskoulutuksessa	32	37	42	47
Isosena toimineita	22	28	32	40
Isoskoulutusleirejä			2	2
Leirivuorokausia			4	4
Osallistujia			38	40
Työntekijän vierailut, yläkoulu			56	45

Jäseniä nuorten kerhoissa % kunnan 15-18 vuotiaista**Pälkäne 1,6 %****Tampereen hiippakunta 2,7 %****koko kirkko 3,7 %****Ikäluokat 2018**

	pojat	tytöt	yhteensä
13	30	44	74
14	37	34	71
15	38	41	79
Yhteensä 13-15 (yläkouluikäiset)	105	119	224
16	42	29	71
17	32	45	77
18	38	27	65
19	35	30	65
Yhteensä 16-19 (lukio- ja ammattikouluikäiset)	147	131	278

Arvio vuodesta 2017

Keväällä 2017 isoskoulutettavia oli runsaasti. Nuortenilloissa kävi keväällä nuoria vähän. Syksyllä nuorteniltatoiminta on nuorten puuttuessa kutistunut lähes olemattomaksi, mutta isoskoulutukseen väkeä tuli erittäin runsaasti ja kerhonohjaajiksi mukavasti. Alkuvuonna

perustettu avoin nuorten bändi Salattu toimi keväällä hyvin ja on säästänyt monessa messussa. Kuukausittaiset, avoimien ovien periaatteella toimivissa Pysäkki-illoissa kävi keväällä mukavasti nuoria ja iltoja on tarkoitus pitää myös loppusyksystä.

Keväällä yhteiskoululla tarjottiin kahvia viikoittain seurakuntavälkällä. Seurakuntavälkkiä ei jatkettu syksyllä, sillä suuren kävijämäärän vuoksi valvonta oli hankalaa eikä palvelut enää alkuperäistä ajatusta nuorten syvällisestä kohtaamisesta ja heidän kanssaan keskustelusta. Korvaavana toimintana työntekijät ehkä vierailevat jatkossa koululla jossain muussa muodossa. Nuorten retki Viroon ja ystävyysseurakunta Pilistvereen oli onnistunut. Nuoria osallistui 6. Keväällä on perustettu seurakunnan YouTube-sivusto, jonne pyritään luomaan materiaalia nuorille. Nuoret ovat yhä enemmän ja todellisemmin läsnä sosiaalisessa mediassa ja yhä vähemmän tulevat fyysisesti paikanpäälle. Tästä syystä läsnäolo verkossa on välttämätöntä.

KOKO SEURAKUNNAN YHTEISET PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2018

Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- Nuoria kutsutaan messuun ja osallistumaan sen toimittamiseen.
- Tehtävään sopivia nuoria ehdotetaan ehtoollisavustajiksi.
- Vähintään 2 kertaa vuodessa järjestetään nuorten toteuttamia, koko seurakunnalle suunnattuja messuja, joihin kutsutaan myös nuorten perheet mukaan.
- Häppeninkien yhteydessä järjestetään nuorten iltamessu.
- Isoskoulutus pidetään osin kirkossa.

Vapaaehtoistoiminta: vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen.

- Uudistetaan isoskoulutus rippikoulun kehittämispäivän pohdintojen ja kirkon uuden ohjeistuksen pohjalta. "Isoja ihmeitä - Isostoiminnan linjaus 2016"
- Uudessa isoskoulutuksessa huomioidaan hajallaan asuminen, kyytien vaikeus ja nuorten moninaiset muut harrastukset ja annetaan monta vaihtoehtoista tapaa suorittaa isoskoulutus. Näin kaikilla on mahdollisuus sen suorittamiseen.
- Järjestetään laadukasta isoskoulutusta, jossa kannustetaan yhteiseen tekemiseen ja aktiiviseen seurakuntalaisuuteen.
- Nuoria pyritään kutsumaan erilaisiin palvelutehtäviin kuten musisoimiseen, lukemiseen ja ehtoollisavustajiksi myös isoskoulutuksen ulkopuolella.

Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- Markkinoidaan rippikoulua myös kirkkoon kuulumattomille.
- Nuoriin törmätessä kohdataan kaikki tasapuolisesti → myös kirkkoon kuulumattomille positiivinen kuva seurakunnasta.
- Kiinnitetään opetuksessa ja hengellisistä asioista keskustellessa huomiota siihen, että asia koskettaisi nuoria omakohtaisesti heidän elämässään → uskosta omakohtainen asia, jolloin myös seurakuntaan kuulumisella merkitystä.
- Toimintaan kutsutaan mukaan myös vanhempia nuoria, jotka ovat olleet aiemmin mukana toiminnassa.

Seurakuntavaalit syksyllä 2018

- Kannustetaan seurakunnan nuoria ehdokkaiksi ja äänestämään: henkilökohtainen pyytäminen, mainostetaan äänestämistä ja ehdolle asettumista yhdessä tällä hetkellä vastuuryhmässä olevien nuorten kanssa.
- Pyritään siihen, että yhteiskoululla voisi olla taas ennakoäänestysmahdollisuus.

Vuosi 2019. 300 vuotta seurakunnan julkaisemasta Medelplanin katekismuksesta.

Teemoja: Katekismus, lukutaito, aapiskukko. Yhteistyössä Medelplan-museon ja kunnan kanssa.

- Suunnitellaan ja ideoidaan yhdessä aiheeseen liittyvää toimintaa vuodelle 2019.
- Pyritään saamaan nuoria mukaan toteuttamaan seurakunnan yhteisiä, teemaan liittyviä tapahtumia

TOIMIALAN OMAT TAVOITTEET

1. Isoskoulutuksen laadukas kehittäminen. Nuorteniltojen ja isoskoulutuksen yhteen nivominen.

- Mainontaan ja tiedottamiseen panostetaan entistä enemmän.
- Nuorilta kysytään toiveita nuortenilloista ja toiminnasta. Heidän ideoihinsa tartutaan.
- Viikolla tapahtuva isoskoulutus kaikille nuorille avoimeksi ja sopivaksi toiminnaksi. Varsinainen isostehtäviin kouluttaminen keskitetään isoskoulutusleireille.
- Kohdellaan tulevia isosia seurakunnalle arvokkaina vapaaehtoistyöntekijöinä.
- Isokset myös toteuttavat nuortentoimintaa.
- Ilmoitetaan koulutettaville isosille jo koulutuksen alussa selkeästi kriteerit, joilla isokset leireille valitaan. Isosilta edellytetään soveltuvuutta tehtävään ja koulutuksessa painotetaan vastuuta.
- Isoskoulutusta kehitetään entisestään kuluvan syksyn ja kevään 2018 aikana saadun kokemuksen ja palautteen mukaan.

2. Yhteistyötä kunnan, koulun, partion ja muiden yhteistyötoimijoiden kanssa pidetään yllä

- Jatketaan yhteistyötä koulujen kanssa esimerkiksi 7.-luokkalaisten päivän ja koululla vierailun muodossa.
- Aktiivinen mukanaolo nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa.
- Kunnan nuorisotyön kanssa yhteiset Nuakkarin perjantait ja mahdolliset leirit.
- Kutsumme Pilistverestä nuoria vastavierailulle Pälkäneelle.

3. Nuorten hengellisen elämän ja oman henkilökohtaisen uskon tukeminen

- Nuortenillat, isoskoulutus ja muu toiminta, johon nuoria kutsutaan osallistumaan ja niiden hengellinen sisältö.
- Pyritään kohtaamaan nuoria ja saamaan aikaiseksi keskustelua ja keskusteluihin hengellistä sisältöä eri paikoissa, joissa heihin törmäämme: kouluilla, torilla, Nuakkarilla, kylillä jne. Keskusteluissa vastaamme nuoren ajankohtaisiin pohdintoihin ja hänen elämäänsä liittyviin asioihin.

4. Nuorten bändi - Salattu

- Panostetaan bändin toimintaan edelleen: kutsutaan lisää nuoria, treenataan ohjelmistoa, esiinnyttään seurakunnan tilaisuuksissa.
- Äänitetään materiaalia YouTubeen.

5. YouTube

- Tehdään yhdessä nuorten kanssa seurakunnan YouTube sivuille materiaalia nuorille.

TALOUSARVION PERUSTELUT

- Maata näkyvissä -festarit retkellä (3190) nuorilta peritään 70 € retkimaksu, joka tuottaa 400 €. Summalla maksetaan liput ja osa retken muista kuluista (4372). Muita retkiä

- tehdään Yhden hinnalla ja Uusi alku -tapahtumiin. Osa retkien matka- ja majoituskuluista (1400 €) katetaan nuorisotyön budjetista (4386).
- Muita leirejä järjestetään neljä: kaksi isoskoulutus- ja kaksi nuorten leiriä. Jälkimmäisiltä leireiltä kerätään leirimaksuja yhteensä 200€, leirimaksut 15€/vrk tai todellisten ruokakustannusten mukaan siinä tapauksessa, että ruoka valmistetaan itse. Leirien ruokakustannuksiin (4408 ja 4670) varataan 1500 €.
  - Konfirmaatioissa kerätään kolehti (3620) oman seurakunnan nuorisotyölle. Kolehti käytetään mm. vaellusrippikouluun (vain kyseisen leirin konfirmaation kolehteja), mahdolliseen Pilistveren nuorten vastavierailuun sekä nuortenretki-/leirikulujen kattamiseen.
  - Koulutuksiin varataan rahaa seuraavasti: Nissilä, kirkon kasvatuksen päivät (415€): koulutuspalvelut (4390) 170€, matkakustannukset (4371) 250€.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI:

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu.

Pyrimme kaikella toiminnallamme, kaikessa suunnittelussa ja kaikilla päätöksillämme toimimaan nuorten parhaaksi ja tukemaan heitä ja heidän hyvinvointiaan nuoruuden elämänvaiheessa.

Mielekkään toiminnan järjestäminen aktivoi nuoria, pitää poissa niin sanotusti pahoilta teiltä ja opettaa toimimaan yhteisen hyvän saavuttamiseksi. Nuoren kohtaaminen ja kuuleminen sekä turvallisen ja hyväksyvän yhteisön tarjoaminen vahvistavat nuoren itsetuntoa, itseluottamusta ja kasvua herkässä kehitysvaiheessa.

Isoskoulutuksen joustavuus nuorille sopiviin ajankohtiin ja tapoihin sekä nuorten kohtaaminen heidän omassa ympäristössään mahdollistavat osallistumisen sekä uskon ja seurakuntasuhteen rakentumisen jokaiselle nuorelle ilman, että kiireellisyys tai harrastus tiettyinä ajankohtana estäisi. Seurakunnan joustavuus myös tukee nuoren kasvua itsenäiseksi, omia valintoja tekeväksi itsekseen: usko voi kulkea mukana juuri hänenlaisessaan elämässä.

Yhteistyöllä muiden kasvatustahojen ja kotien kanssa tuemme myös toisiamme kasvatustehtävässä. Tällöin nuorella on ympärillään kattava verkosto turvallisia aikuisia.

DIAKONIA

TOIMINTA-AJATUS

Kristillisestä rakkaudesta nouseva ihmisen hengellinen, henkinen, ruumiillinen ja aineellinen auttaminen ja palveleminen, joka kohdistuu erityisesti heihin, joita muut yhteiskunnan tukimuodot eivät riittävästi auta. Diakonia kuuluu kaikille seurakuntalaisille.

Diakonian viranhaltijat: diakonissa Virpi Kangasniemi ja diakoni Päivi Giren

Diakonian teologi: Janne Vesto.

Vastuuryhmä:

Tiina Kokkola, puheenjohtaja

Tiina Alhonen

Taina Aspila

Heidi Lindholm-Nuuttila

Elina Lintunen

Elina Pehkonen

Esko Peltonen

Paula Suksia

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Heikkoudet
Nopeus, joustavuus, ketteryys, pienuus, tunnetaan toisemme, tunnetaan asiakkaat, ammattitaitoinen henkilökunta, kaksi diakonia, lähellä ihmisiä, aktiivisia vapaaehtoisia mukavasti mukana, pystytään palvelemaan diakonian asiakkaita, pystytään järjestämään monipuolista virkistystoimintaa, ihmisten auttamishalu, yhteistyö sidosryhmien kanssa, torikahvio toimii ja tuottaa	Pieni ja pienenevä seurakunta, niukat taloudelliset resurssit, pitkät välimatkat, ikääntyvät vapaaehtoiset, seurakunnan ikärakenne (ikäntyy).
Mahdollisuudet	Uhat
Yhteistyö muiden seurakuntien vastuuryhmien kanssa, henkistymisen ja hengellistymisen tarve, vapaaehtoiset, some:n hyödyntäminen, kuntaan muuttavat uudet ihmiset, uudet aktiiviset eläkeläiset.	Henkilöstön väsyminen, jatkuva muutos, epävarmuus, heikkenevä taloudellinen tilanne (aiheuttaa henkistä kuormitusta), maallistuminen, kirkosta eroaminen, ikärakenne.

DIAKONIAN TUNNUSLUVUT

ASIAKASKONTAKTIT	2013	2014	2015	2016
Asiakkaiden lukumäärä	257	175	177	195
Asiakaskontakteja yht.	471	353	398	451
Vastaanotolla	351	230	208	276
Kodeissa	105	116	175	144
Muulla	15	6	15	31
Käyntejä yht.	471	185	303	451
Laitoksiin	43	23	58	48
Koteihin	103	144	218	189
Kouluihin	12	12	19	14
Muualle	7	6	8	7
Puhelin- ja sähköpostikontaktit	107	154	332	517
Asiakkaita % kunnan väkiluvusta	4,52	3,15	3,26	3,66

Vuosi	2013	2014	2015	2016
Vapaaehtoisia	92	85	146	135
Avoimet ovet	15	13	13	14
Osallistujia	1664	1514	1671	2458
Muut tilaisuudet	12	23	16	21
Osallistujia	807	534	1090	1107

Vuosi	2013	2014	2015	2016
Ryhmät				
Diakoniaryhmät	16	14	15	15
Osallistujia	86	75	71	74
Eläkeläisten ryhmät	4	4	4	4
Osallistujia	112	137	142	139
Vammaisten ryhmät	2	2	2	1
Osallistujia	21	21	20	12
Päihdetyön ryhmät	2	2	0	0
Osallistujia	9	9	0	0
Sururyhmät	2	1	1	1
Osallistujia	10	6	3	6
Mielenterveysryhmä	0		0	0
Osallistujia	0		0	0
Omaishoitajaryhmät	2	1	1	1
Osallistujia	14	9	11	18
Muut ryhmät	1	1	1	0
Osallistujia	10	12	13	0

Vuosi	2013	2014	2015	2016
Retkiä	6	7	4	6
Osallistujia	174	238	123	209
Leirejä	4	4	5	5
Leirivuorokausia	4	5	5	5
Osallistujia	116	72	72	97

TALOUDELLISET AVUSTUKSET

	2013	2014	2015	2016
kpl	440	201	185	272
€	7331,2	7369	4545	6681,10
Ruokakassit	275	91	93	105
Ruokailut	2	1	1	1
Osallistujat	68	60	62	70

Lisäksi taloudellisia avustuksia on annettu Luopioisissa 5 eri asiakkaalle yhteensä 1032 € Eero Koivulahden lahjarahastosta sekä Pälkäneellä diakonian osittain diakonian torikahviovaroista n. 1000 € viidelle eri henkilölle/ perheelle.

Kostiakeskus jakoi 70 EU-ruokakassia vuonna 2016 (ei näy tilastossa).

YHTEISVASTUUKERÄYS	2012	2013	2014	2015	2016
€	13	11 372,78	12744,18	10097,79	11968,11
	694,82				
€/jäsen	2,36	1,98	2,26	1,84	2,23
Sääksmäen rovastikunta €/jäsen	0,88	0,79	0,79	0,66	0,71
Tampereen hiippakunta €/jäsen	0,83	0,84	0,80	0,70	0,72
kirkko €/jäsen	0,98		0,96	0,89	

Vuonna 2016 Pälkäneen seurakunnalla oli 48. paras keräystuotto (Huom. Vuoden 2017 keräystuotto ei ole vielä tiedossa!)

TAVOITTAUVUUS

Diakonian asiakkaat kunnan jäsenistä 2,9 (2,7 %) %, Tampereen hpk:ssa 2,3 (2,4) %.
Kirkossa 2,6 (2,6) %

Toimintakulut/jäsen: 20€ (17€), vertailuryhmässä 19 € (19€), koko kirkossa 19€ (20€)

Toimintakulut/ asiakas: 108 € (127 €) vertailuryhmässä 95 € (89 €), koko kirkossa 118 € (124€)

PÄÄTAVOITTEET VUOSILLE 2018

1. Jumalanpalveluselämän kehittäminen

- vanhemman väen kirkkopyhä molemmissa kirkoissa
- YV-keräyksen avausmessu molemmissa kirkoissa
- perhemessun toteutus niin, että isovanhemmat ja lastenlapset kutsutaan erityisesti
- 70- ja 75-vuotiaitten syntymäpäivät messun yhteydessä molemmissa kirkoissa
- pyhäinpäivän messu molemmissa kirkoissa
- hartaushetket ja ehtoollisenvietot paikkakunnan hoitolaitoksissa
- Pälkäne-päivän kahvitus

2. Vapaaehtoistoiminta. Vapaaehtoisten rekrytointi, varustaminen, valmentaminen ja tukeminen.

- henkilökohtaiset keskustelut ja muu yhteydenpito
- virkistysretki Yhteisvastuukerääjille, vierellä kulkijoille, torikahvittajille ja muille vapaaehtoisille
- koulutuksen järjestäminen tarvittaessa
- yhteydenpidon parantaminen muihin toimijoihin (järjestöt)

3. Seurakunnan jäsenyyteen sitouttaminen ja uusien jäsenien rekrytointi

- kutsutaan mukaan toimintaan (olopäiväesite mukaan 70- ja 75-vuotiaille syntymäpäiväjuhlakutsun mukana)
- parannetaan tiedottamista

4. Seurakuntavaalit syksyllä 2018

5. Vuosi 2019. 300 vuotta seurakunnan julkaisemasta Medelplanin katekismuksesta.

Teemoja: Katekismus, lukutaito, aapiskukko. Yhteistyössä Medelplan-museon ja kunnan kanssa.

- pidetään teemaa esillä olopäivillä ja muissa tilaisuuksissa

TOIMIALAN TAVOITTEET

1. Yksinäisten vanhusten tukeminen

- Tervehdyskäynnit kodeissa ja laitoksissa: diakoniatyöntekijät, papit, vierellä kulkijat ja muut seurakuntalaiset
- Pälkäneen ja Luopioisten seurakuntataloilla pidetään Olopäivää kerran kuukaudessa.
- Kostiakodilla toimii kerho joka toinen viikko.
- Vohlisaarentien vanhustentalon kerho
- Retket ja leirit: Olopäivien kevätretket

2. Sairaiden ja vammaisten kohtaaminen ja auttaminen

- tervehdyskäynnit kodeissa ja laitoksissa
- leiripäivät ja retket sekä kerho kehitysvammaisille
- omaishoitajien toiminnassa mukana oleminen, leiripäivä ja retki

3. Syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien kohtaaminen ja auttaminen

- yhteistyö kunnan ja järjestöjen kanssa
- taloudellinen tukeminen kriisitilanteissa
- EU-kassien pääasiallinen jakopaikka on Kostiakeskus. Myös diakoniatuomistoista saa niitä.
- ostokortteja (yksinelävät 25 e, pariskunnat 40 € ja lapsiperheet 50 e) kauppoihin voidaan antaa asiakkaille, joilla on toimeentulovaikeuksia tai äkillinen kriisitilanne.
- diakoniapäivystys Kostiakeskuksessa ja Luopioisten srk-keskuksessa
- annetaan jouluavustuksia yhteistyössä kunnan sosiaalityön kanssa ensisijaisesti lapsiperheille (lapsivaikutukset)

4. Sururyhmän järjestäminen

- Järjestetään sururyhmä pyhäinpäivän jälkeen Pälkäneellä ja Luopioisissa

5. Kansainvälisen diakonisen vastuun kantaminen

- Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen.
- Vastuuviikon teemojen esillä pitäminen.
- Diakoniakasvatus rippikoululaisten ja muiden lasten ja nuorten parissa.
- Pilistveren seurakunnan avustaminen eri tavoin
- Operaatio joulunlapsi: vapaaehtoiset tekevät paketteja Romanian ja Moldovan lapsille
- Lauluilta KUA:n suvivirsikampanjan hyväksi Vilpolassa, hippokisat Luopioisissa (tuotto KUA:lle), hiihtokisat Yhteisvastuukeräyksen hyväksi, kävellään naiselle ammatti - tapahtumat tuotto KUA:n kautta Naisten pankille.
- (Lapsivaikutukset)

TALOUSARVION PERUSTELUT

1. perittävät maksut: Olopäivien ruokailu 7 euroa/ hlö (Todellinen kustannus 9€), Onkkaalassa ja Luopioisissa ostopalveluna. Tuotto: $8 \times 7 \text{ €} \times 30 = 1\,680 \text{ €}$ Pälkäne $8 \times 7 \text{ €} \times 50 = 2\,800 \text{ €}$ Luopioinen, tuotto 4480 €, Kulut $8 \times 9 \times 30 = \text{€}$ Pälkäne $2\,160 + 8 \times 9 \times 50 = 3\,600 \text{ €}$ Luopioinen yht. 5760€ (Jouluruokailun kulut $80 \times 10 \text{ €} = 800 \text{ €}$ Luopioinen + $60 \times 10 \text{ €} = 600 \text{ €}$ Pälkäne, yhteensä 1400 €. Jouluruokailu on osallistujille ilmainen ja se toteutetaan diakonian torikahviovaroilla)
2. Retket ja leirit omakustannushintaan, erityisryhmiä tuetaan. Olopäivän leiripäivä 300 € Vapaaehtoisten virkistysretki (ruokailut $60 \times 10 \text{ €} = 600 \text{ €}$ ja kuljetus 500 €). Rahaa varataan taloudelliseen avustamiseen (6000 €).

Diakonian torikahviovaroja käytetään retkien ja leiripäivien tukemiseen tarvittaessa, olopäivien ruokailun hinnan pitämiseen kohtuullisena, jouluavustuksiin sekä tapahtumien ja vierailijoiden kuluihin.

PERHENEUVONTA

Perheneuvontapalvelut ostetaan Tampereen ev. lut. seurakuntayhtymän ylläpitämältä Perheasiain neuvottelukeskukselta.
Hoitotyö painottuu parineuvotteluihin a 45 min. Hinta 84 €.

SAIRAALASIELUNHOITO

Sairaalasielunhoito toteuttaa kirkollista sielunhoitoa Tampereen ja sen ympäristön sairaaloissa yhteistyössä sairaaloiden henkilökunnan kanssa.
Sairaalasielunhoidon palvelut ostetaan Tampereen seurakuntayhtymältä.
Laskutettavien kulujen perusteena on laskutusvuotta edeltävän vuoden lopun mukainen väkiluku.
Seurakunta maksaa osuuden TAYS:in lastenohjaajan palkasta.

KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

Pälkäneen seurakunnalla on ystävyysseurakunta Virossa. Pilistveren seurakuntaan on tehty vierailuja vuosittain. Vuonna 2010 aloitettiin tukea Pilistveren seurakunnan nuorisotyötä 400 eurolla kuukaudessa kolmen vuoden ajan, tukemista on jatkettu jatkosopimuksella.. Tuen hankkimista varten on perustettu kannatusrenkas. Renkaan vastuuhenkilö on Janne Vesto. Renkaalle tilitetään myös ystävyysseurakunnalle kerätyt kolehdit ja ystävyysseurakunnan hyväksi järjestettyjen arpajaisten ja torikahvioiden tuotot.
Pilistevereen tehdään elokuussa seurakuntaretki.

LÄHETYS

Toiminta-ajatus: mukana kolmiyhteisen Jumalan lähetyksessä – ylitse kaikkien rajojen

Paula Eloranta, lähetyssihteeri 2018

LÄHETYKSEN VASTUURYHMÄ 2015 - 2018

Varpu Uotila pj
 Leila Hertzberg
 Marianne Laine
 Heidi Lindholm-Nuuttila
 Vesa Mellavuo
 Ari Peltonen
 Leena Peltonen vpj.
 Kirsti Savola
 lähetyssihteeri Paula Eloranta
 vastuupappina Jari Kemppainen

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vahvuudet	Kehittämishaasteet
vapaaehtoisia seurakuntalaisia suuri vapaaehtoiskannatus hyvä tiedottaminen näkyvä toiminta torikahvio ja lähetysskirppis motivoituneet lähetit ja työntekijät työalat ylittävä toiminta esirukous jokaisessa Jumalanpalveluksessa vahva panos kansainväliseen diakoniaan	vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
Mahdollisuudet	Uhat
Suomessa avoimet ovet evankeliumille lähetysohjon on lähtijöitä kahdensuuntainen lähetysohjo toimintamahdollisuudet (esim. kummityö) Pakolaiset- siirtolaiset- maahanmuuttajat	maallistuminen ja motivaation puute kirkon sisäiset ristiriidat

LÄHETYSKANNATUS 2016

	vapaaehtoinen yksityisiltä	vapaaehtoinen seurakunnalta	talousarvio- määräraha	yhteensä
SLS Suomen Lähetysseura	4555	20766	11100	36422
SLEY Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys	260	6688	5644	12592
SPS Suomen Piipiaseura	620	327	2114	3061
SEKL Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetysohjo	2195	12733	9435	24363
ELK Lähetysyhdistys Kylväjä	0	381	0	381
SANSA Medialähetysohjo Sanansaattajat	1770	4487	3996	10253
KUA Kirkon Ulkomaanapu	7497	6978	0	14475
Kaikki yhteensä	16897	52360	32289	101546

	Vapaaehtoinen € / jäsen	Koko kannatus €/jäsen
Pälkäne	13,10 (9)	19,20 (17)
Kirkko		14,12 (12)

	2013	2014	2015	2016
Tilaisuudet	16	13	19	34
Osallistujia	1343	1115	2717	1639
Vapaaehtois- työntekijöitä	58	95	119	144
Kirpputorit ja kahviot	58	61	71	70
Ryhmät ja verkostot	3	4	3	3
Jäseniä	128	143	131	120

LÄHETYKSEN TAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN V 2018

1 Lähetystietouden lisääminen

- lähetystilaisuudet ja vieraat
- lähetyslounaat Luopioisissa Isänpäivänä ja Äitienpäivänä
- oman seurakunnan lähetyskirjeitä lehteen
- kauneimmat joululaulut 3.-4. adventtina kirkoissa ja kylillä
- lähetyskasvatus: kerhot, päivänavaukset, leirit, rippikoulut, vierailijat
- seurakunnan kotisivuilla on lähetystyö esillä
- retket lähetyskentille
- tehdään retki Suomen lähetysseurojen "päämajoihin"
- Facebook

2 Vapaaehtoisten tukeminen ja huomioiminen, toimintaa kunkin kiinnostuksen mukaan

- "Tehdään yhdessä"- piiri valmistaa myyjäistuotteita maanantaisin aamupäivällä
- kerran kuussa lähetysten ja diakonian yhteinen LäDi-piiri
- vapaaehtoisille tietoa, koulutusta ja virkistystä

3 Torikahvion toiminta

- Torikahvio on seurakuntatalolla keskiviikkoisin – vuoroin muiden työalojen kanssa, Tasauspäivän leipätori
- syksyllä ja keväällä, pääsiäis- ja adventtimyyjäiset, kutsutaan mukaan uusia vapaaehtoisia, henkilökohtainen kutsu, Facebook
- uusien lähetysmäntien rekrytointi

4 Lähetyskaupan tukeminen

- Lähetyskirppis on auki Luopioisten seurakuntakeskuksessa lauantaisin klo 10-13.

5. Aitoon Pysäkin kahvio on auki joka toinen tiistai, syyskauden tuotto lähetykselle

6 Lähetysleirit järjestetään askarteluleirejä

NIMIKKOLÄHETIT JA KOHTEET**Suomen Lähetysseura (SLS):**

- Elina ja Juha Lind, Nepali →kannatustavoite 10 000€.

Kansanlähetys (SEKL):

- Seija Frears, Marseille, Ranska, työ opiskelijoiden parissa →kannatustavoite 7 600 €
- Hanna ja Toni Lindholm perheineen, Saksa→ kannatustavoite 9 400 €
- Asta Vuorinen, Japani →kannatustavoite7000 €.

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY):

- Myanmar → kannatustavoite 2000 €

Sanansaattajat - medialähetystyön nimikkokohteet (SANSA):

- Japani, Keikon kirjelaatikko- ohjelma → kannatustavoite 1 800 €
- Thaimaa, Sydänystävä- ohjelma → kannatustavoite 1 800 €
- Turkki, Naiset toivon lähteellä- ohjelma →kannatustavoite 3 600 €

Suomen Piipliaseura:

- Lähi-idän raamattutyö →kannatustavoite 500€

Kerhotoiminta on kummina Hosainan kuurojen koululle

Tehdään yhdessä piiri auttaa SLS:n kautta apua tarvitsevia koululaisia Kiinan Hunain ja Hubein maakunnassa,

KOHDE	TAVOITESUMMA (€)	JAKO- OSUUS ta + vap.eht.	TALOUSARVIO 2,5 % (€)
SLS			
Nepal / Lindit	10 000,00 €	19 %	6042 €
SEKL			
Ranska / Frears	7 600,00 €	14 %	4452 €
Saksa / Lindholmit	9 400,00 €	18 %	5724 €
Japani / Asta Vuorinen	7 000,00 €	13 %	4134 €
SLEY			
Myanmar	2 000,00 €	4 %	1272 €
SANANSAATTAJAT			
Turkki	3 600,00 €	7 %	2226 €
Japani	1 800,00 €	3 %	954 €
Thaimaa	1 800,00 €	3 %	954 €
PIPLIASEURA			
Lähi-itä	500,00 €	1 %	318 €
Lähetysvaraus	10 000 €	19 %	5724 €
YHTEENSÄ	53 700,00 €	100 %	31 800 €

	TOT 2016	TA 2017	TOT2017/11	TA 2018
1012010000	Jumalanpalveluselämä			
Toimintakulut	90720	90330	82276	88388
TOIMINTAKATE	90720	90330	82276	88388
VUOSIKATE	90720	90330	82276	88388
TILIKAUDEN TULOS	90720	90330	82276	88388
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	90720	90330	82276	88388
1012020000	Hautaansiunaaminen			
Toimintakulut	46850	49690	44603	45207
TOIMINTAKATE	46850	49690	44603	45207
VUOSIKATE	46850	49690	44603	45207
TILIKAUDEN TULOS	46850	49690	44603	45207
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	46850	49690	44603	45207
1012030000	Muut kirkolliset toimitukset			
Toimintakulut	30789	33300	29222	32817
TOIMINTAKATE	30789	33300	29222	32817
VUOSIKATE	30789	33300	29222	32817
TILIKAUDEN TULOS	30789	33300	29222	32817
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30789	33300	29222	32817
1012040000	Aikuistyö			
Toimintatuotot	-8055	-7000	-8021	-7000
Toimintakulut	9470	13060	9804	12061
TOIMINTAKATE	1415	6060	1782	5061
VUOSIKATE	1415	6060	1782	5061
TILIKAUDEN TULOS	1415	6060	1782	5061
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1415	6060	1782	5061
1012050000	Muut seurakuntatilaisuudet			
Toimintatuotot	-117		-612	
Toimintakulut	34857	37695	34739	38388
TOIMINTAKATE	34740	37695	34126	38388
VUOSIKATE	34740	37695	34126	38388
TILIKAUDEN TULOS	34740	37695	34126	38388
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	34740	37695	34126	38388
1012050206	Aluetoiminta			
Toimintatuotot	-71	-1100	-1637	-500
Toimintakulut	12487	12690	9508	12544
TOIMINTAKATE	12416	11590	7871	12044
VUOSIKATE	12416	11590	7871	12044
TILIKAUDEN TULOS	12416	11590	7871	12044
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12416	11590	7871	12044
1012100000	Tiedotus ja viestintä			
Toimintakulut	49273	49063	43154	48267
TOIMINTAKATE	49273	49063	43154	48267
VUOSIKATE	49273	49063	43154	48267
TILIKAUDEN TULOS	49273	49063	43154	48267
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	49273	49063	43154	48267

	TOT 2016	TA 2017	TOT2017/11	TA 2018
1012200000				
Musiikki				
Toimintatuotot	-2032	-500	-592	
Toimintakulut	57411	51515	40624	48126
TOIMINTAKATE	55379	51015	40032	48126
VUOSIKATE	55379	51015	40032	48126
TILIKAUDEN TULOS	55379	51015	40032	48126
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	55379	51015	40032	48126
1012310000				
Varhaiskasvatus				
Toimintatuotot	-3232	-1750	-935	-1750
Toimintakulut	80300	81610	70127	78805
TOIMINTAKATE	77068	79860	69192	77055
VUOSIKATE	77068	79860	69192	77055
TILIKAUDEN TULOS	77068	79860	69192	77055
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77068	79860	69192	77055
1012330000				
Varhaisnuoret				
Toimintatuotot	-5822	-4500	-4903	-4100
Toimintakulut	35445	39275	30504	40467
TOIMINTAKATE	29623	34775	25601	36367
VUOSIKATE	29623	34775	25601	36367
TILIKAUDEN TULOS	29623	34775	25601	36367
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	29623	34775	25601	36367
1012340000				
Partio				
Toimintakulut	2200	2000	2000	2000
TOIMINTAKATE	2200	2000	2000	2000
VUOSIKATE	2200	2000	2000	2000
TILIKAUDEN TULOS	2200	2000	2000	2000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2200	2000	2000	2000
1012350000				
Rippikoulu				
Toimintatuotot	-6933	-6365	-5600	-11240
Toimintakulut	76804	67525	62245	76755
TOIMINTAKATE	69872	61160	56645	65515
VUOSIKATE	69872	61160	56645	65515
TILIKAUDEN TULOS	69872	61160	56645	65515
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	69872	61160	56645	65515
1012360000				
Nuoret				
Toimintatuotot	-2100	-3600	-4737	-1900
Toimintakulut	40101	42170	33304	40918
TOIMINTAKATE	38001	38570	28567	39018
VUOSIKATE	38001	38570	28567	39018
TILIKAUDEN TULOS	38001	38570	28567	39018
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	38001	38570	28567	39018
1012410000				
Diakonia				
Toimintatuotot	-17410	-11810	-10065	-11710
Toimintakulut	104747	101155	83459	99204
TOIMINTAKATE	87337	89345	73394	87494

	TOT 2016	TA 2017	TOT2017/11	TA 2018
VUOSIKATE	87337	89345	73394	87494
TILIKAUDEN TULOS	87337	89345	73394	87494
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	87337	89345	73394	87494
1012410702				
		YV-keräys		
Toimintatuotot	-9889	-8900	-9321	-8700
Toimintakulut	9101	8900	9213	7830
TOIMINTAKATE	-788	0	-108	-870
Rahoitustuotot ja -kulut	-6			
VUOSIKATE	-794	0	-108	-870
TILIKAUDEN TULOS	-794	0	-108	-870
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-794	0	-108	-870
1012420000				
		Perheneuvonta		
Toimintakulut	2406	3500	7746	8000
TOIMINTAKATE	2406	3500	7746	8000
VUOSIKATE	2406	3500	7746	8000
TILIKAUDEN TULOS	2406	3500	7746	8000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2406	3500	7746	8000
1012430000				
		Sairaalasielunhoito		
Toimintakulut	2834	2500	2246	2500
TOIMINTAKATE	2834	2500	2246	2500
VUOSIKATE	2834	2500	2246	2500
TILIKAUDEN TULOS	2834	2500	2246	2500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2834	2500	2246	2500
1012600000				
		Lähetys		
Toimintatuotot	-1991	-1000	-150	-500
Toimintakulut	59519	60620	50174	57517
TOIMINTAKATE	57528	59620	50024	57017
VUOSIKATE	57528	59620	50024	57017
TILIKAUDEN TULOS	57528	59620	50024	57017
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	57528	59620	50024	57017
1012700000				
		Kansainvälinen diakonia		
Toimintakulut	755	1600	252	1800
TOIMINTAKATE	755	1600	252	1800
VUOSIKATE	755	1600	252	1800
TILIKAUDEN TULOS	755	1600	252	1800
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	755	1600	252	1800

	TOT 2016	TOT 2017/11	TA 2017	TA 2018
2				
				Seurakunnallinen toiminta
Toimintatuotot	-57651	-46574	-46525	-47400
Toimintakulut	746067	645200	748198	741594
TOIMINTAKATE	688417	598626	701673	694194
Rahoitustuotot ja -kulut	-6			
VUOSIKATE	688411	598626	701673	694194
TILIKAUDEN TULOS	688411	598626	701673	694194
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	688411	598626	701673	694194

HAUTAUS-, KIINTEISTÖ JA TULOSLASKELMAOSA

HAUTAUSTOIMI

Hautaustoimen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää hautausmaita, hoitaa hautaamiseen liittyvät tehtävät ja seurakunta tarjoaa myös yksivuotisia kesähoitoja yksityisille haudoille. Hautausmaita pyritään kehittämään yhä enemmän puistomaiseksi. Samalla pyritään turvaamaan niiden vanhat perinteet. Pälkäneen hautausmaalla on myös tunnustukseton hauta-alue.

Hautausmailla on erotettu osa urnahauta-alueeksi ja muistolehdoksi. Kummankin hautausmaan muistolehdossa on vuoden 2017 aikana otettu käyttöön uusi yhteinen muistokivi, johon tilataan muistolaatta seurakunnan kautta. Luopioisten hautausmaan vanhimmalle osalle on aloitettu uuden urnahautalohkon suunnittelu.

Haudanhoitosopimuksissa käsitellään kesähoidoista aiheutuneita menoeriä, myös kesähoitojen tulot tuloutetaan haudanhoitosopimukseen.

Siunauskappelissa järjestetään siunaustilaisuuksia ja pidetään myös muutamia jumalanpalveluksia vuodessa. Urut mahdollistavat konserttien pitämisen kappelissa. Kappelin lämmitys on sähköllä. Luopioisten kappeliseurakunnan siunaukset toimitetaan kirkossa.

Hautaustoimi toimii suoraan kirkkoneuvoston alaisuudessa. Hautaustoimen tehtävät on kaikilta osiltaan tarkoitettu hoitaa ostopalveluna. Pälkäneellä ruohonleikkaus, haudankaivupalvelu ja lumenauraus/hiekoitus ostetaan Onkkaalan Kiinteistöhuollolta. Luopioisissa palvelut ostetaan lähes samalla tavalla Ari Järviseltä.

Hautaustoimen etuna on se, että hautausmaa-aluetta on vielä runsaasti jäljellä.

Tunnuslukuja vuodelta 2016:

hautauksia yhteensä	98 kpl
arkkuhautaukset	66 kpl
tuhkahautauksia	32 kpl
tuhkahautaukset kaikista hautauksista	32,7 %
Tuhkahautauksien osuus koko kirkko	49,4 %
Tuhkahautauksien osuus Tampereen hiippakunta	62,0 %
Tuhkahautauksien osuus Sääksmäen rovastikunta	52,1 %
määräaikaiset hoitohaudat	114 kpl
vuosihoidot	691 kpl
ainaishoidot	13 kpl

HAUTAUSTOIMEN TALOUSARVIO

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
1014010000	Hautausmaahallinto			
Toimintakulut	19951	18850	16457	8727
TOIMINTAKATE	19951	18850	16457	8727
VUOSIKATE	19951	18850	16457	8727
TILIKAUDEN TULOS	19951	18850	16457	8727
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	19951	18850	16457	8727
1014030000	Hautausmaakiinteistö			
Toimintatuotot				-4000
Toimintakulut	2662	2410	1228	57418

TOIMINTAKATE	2662	2410	1228	53418
VUOSIKATE	2662	2410	1228	53418
TILIKAUDEN TULOS	2662	2410	1228	53418
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2662	2410	1228	53418
1014040000				
		Varsinainen		
		hautaustoimi		
Toimintatuotot	-26787	-26300	-22765	-25300
Toimintakulut	87614	84926	36490	58292
TOIMINTAKATE	60826	58626	13725	32992
VUOSIKATE	60826	58626	13725	32992
Poistot ja arvonalentumiset	1715	1698	1428	
TILIKAUDEN TULOS	62541	60324	15153	32992
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	62541	60324	15153	32992
1014050000				
		Haudanhoitosopimukset		
Toimintatuotot	-68288	-67275	-71052	-68040
Toimintakulut	67192	80920	74917	68855
TOIMINTAKATE	-1096	13645	3865	815
Rahoitustuotot ja -kulut			0	
VUOSIKATE	-1096	13645	3865	815
TILIKAUDEN TULOS	-1096	13645	3865	815
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1096	13645	3865	815

	TOT 2016	TOT 2017/11	TA 2017	TA 2018
4				
		Hautaustoimi		
Toimintatuotot	-95075	-93817	-93575	-97340
Toimintakulut	177419	129092	187106	193292
TOIMINTAKATE	82343	35276	93531	95952
Rahoitustuotot ja -kulut		0		
VUOSIKATE	82343	35276	93531	95952
Poistot ja arvonalentumiset	1715	1428	1698	
TILIKAUDEN TULOS	84058	36703	95229	95952
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84058	36703	95229	95952

KIINTEISTÖTOIMI

Vastuuryhmä: Tero Alhqvist, Hannu Kallio, Pekka Koskelo, Risto Lindholm, Salla Paakkunainen, Ari Peltonen, Asko Valkama, kirkkoneuvoston edustajana Jari Kemppainen, työntekijänä Kristel Muru-Tanila

Vastuuryhmä suorittaa vuosittain kiinteistöjen katselmuksen, tekee havainnoistaan kirkkoneuvostolle raportin, esittää tarvittaessa korjausehdotuksia ja seuraa niiden toteuttamista. Kiinteistöt:

- Pälkäneen kirkko
- Luopioisten kirkko
- Pälkäneen seurakuntatalo
- Luopioisten seurakuntakeskus
- Aitoon Pysäkki
- Siunauskappeli
- Pappila
- Leirikeskus
- Kiinteistö Oy Kukkianhaltijan osakehuoneisto

Kiinteistötoimen tehtävänä on pitää kiinteistöt toimintaa palvelevina yksikköinä. Kiinteistöt tulee pitää myös kunnossa siten, että niiden niin käyttö- kuin mahdollinen myyntiarvo säilyy. Tässä taloudellisessa tilanteessa tehdään vain välttämättömät korjaukset.

Molemmat kirkot ovat hyvässä kunnossa.

Osakehuoneisto on vuokrattu. Seurakunta on päättänyt luopua osakehuoneistosta, myynti on aloitettu vuonna 2017.

Leirikeskus on hyvässä kunnossa. Leirikeskus on sähkölämmitteinen.

Pälkäneen seurakuntatalolla on käynnistetty työterveydenhuollon kanssa yhteistyössä sisäilmaongelman tutkimus. Alustaviin tutkimuskuluihin on varauduttu talousarviossa.

Tärkein menoerä on kiinteistöjen lämmitys. Luopioisten kirkko ja Pälkäneen seurakuntatalo lämpiävät öljyllä. Pälkäneen kirkossa, Luopioisten seurakuntatalossa, Seitsyen leirikeskuksessa ja Tommolan kappelilla on sähkölämmitys. Lämmityslaskua on pyritty pienentämään lämpötilapudotuksin ja kylmimpään aikaan siirtämällä jumalanpalveluksia kirkoista seurakuntataloille. Sähköenergian hinta on kiinnitetty tuleville vuosille.

MAA- JA METSÄTALOUS

Maataloudessa saadaan pientä vuokratuloa Pappilan ja Nukarin pelloista.

Metsätaloudessa aiheutuu metsänhoitotöistä kuluja. Seurakunnassa on suoritettu metsäsuunnitelman mukaiset hakkuut. Puunmyynnistä saadaan tuloa. Metsätaloussuunnitelma on vuosiksi 2008 - 2017.

Vuoden 2018 metsätalousarvio on tilattu MHY Roineelta.

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
1015010000				
Kiinteistöhallinto				
Toimintakulut	17849	13130	10397	12303
TOIMINTAKATE	17849	13130	10397	12303
VUOSIKATE	17849	13130	10397	12303
TILIKAUDEN TULOS	17849	13130	10397	12303
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17849	13130	10397	12303
1015020520				
Pälkäneen kirkko				
Toimintatuotot	-130	-200	-400	-200
Toimintakulut	55102	53380	53437	53735
TOIMINTAKATE	54971	53180	53037	53535
VUOSIKATE	54971	53180	53037	53535
Poistot ja arvonalentumiset	16771	16771	13974	21771
TILIKAUDEN TULOS	71742	69951	67010	75306
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	71742	69951	67010	75306
1015020521				
Luopioisten kirkko				
Toimintatuotot	-7699	-700	-2165	-700
Toimintakulut	41078	40630	34814	39722
TOIMINTAKATE	33379	39930	32649	39022
VUOSIKATE	33379	39930	32649	39022
Poistot ja arvonalentumiset	35137	35146	27515	35146
TILIKAUDEN TULOS	68515	75076	60164	74168
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)			-10752	-12902
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	68515	75076	49412	61266
1015040000				
Tommolan kappeli				
Toimintatuotot	-1466	-500	-745	-500
Toimintakulut	12388	15720	18575	20270
TOIMINTAKATE	10922	15220	17830	19770
VUOSIKATE	10922	15220	17830	19770
Poistot ja arvonalentumiset	4654	4654	3880	4654
TILIKAUDEN TULOS	15576	19874	21710	24424
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15576	19874	21710	24424
1015060530				
Pälkäneen srk-talo				
Toimintatuotot	-3524	-3500	-3794	-3500
Toimintakulut	57797	58100	66310	72450
TOIMINTAKATE	54273	54600	62515	68950
VUOSIKATE	54273	54600	62515	68950
Poistot ja arvonalentumiset	7660	7660	6428	7660
TILIKAUDEN TULOS	61933	62260	68943	76610
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	61933	62260	68943	76610

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
1015060531				
Luopioisten srk-kesk				
Toimintatuotot	-2673	-4000	-3403	-3500
Toimintakulut	63664	47020	46860	48696
TOIMINTAKATE	60990	43020	43457	45196
VUOSIKATE	60990	43020	43457	45196
Poistot ja arvonalentumiset	24413	23200	19573	23200
TILIKAUDEN TULOS	85403	66220	63030	68396
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	85403	66220	63030	68396
1015060532				
Aitoon Pysäkki				
Toimintatuotot	-100	-100	-141	-100
Toimintakulut	5006	6170	5701	6970
TOIMINTAKATE	4906	6070	5560	6870
VUOSIKATE	4906	6070	5560	6870
TILIKAUDEN TULOS	4906	6070	5560	6870
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4906	6070	5560	6870
1015070540				
Pappila				
Toimintatuotot	-9576	-9500	-9338	-10248
Toimintakulut	13750	14710	11541	13900
TOIMINTAKATE	4174	5210	2203	3652
VUOSIKATE	4174	5210	2203	3652
Poistot ja arvonalentumiset	13812	2600	2224	2600
TILIKAUDEN TULOS	17986	7810	4427	6252
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17986	7810	4427	6252
1015070541				
Kukkianhelmi Keskit.				
Toimintatuotot	-5435	-5200	-38219	
Toimintakulut	1661	1810	697	
TOIMINTAKATE	-3775	-3390	-37522	
VUOSIKATE	-3775	-3390	-37522	
TILIKAUDEN TULOS	-3775	-3390	-37522	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3775	-3390	-37522	
1015070542				
Kukkianhaltija Jänis				
Toimintatuotot	-6390	-6240	-5858	-6240
Toimintakulut	812	715	265	715
TOIMINTAKATE	-5578	-5525	-5592	-5525
VUOSIKATE	-5578	-5525	-5592	-5525
TILIKAUDEN TULOS	-5578	-5525	-5592	-5525
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5578	-5525	-5592	-5525
1015080550				
Seitsyen leirikeskus				
Toimintatuotot	-21115	-15000	-15967	-15000
Toimintakulut	47602	52150	43270	52250
TOIMINTAKATE	26487	37150	27303	37250

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
VUOSIKATE	26487	37150	27303	37250
Poistot ja arvonalentumiset	13067	13067	10843	13067
TILIKAUDEN TULOS	39554	50217	38146	50317
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	39554	50217	38146	50317
1015100000				
		Maa- ja		
		metsätalous		
Toimintatuotot	-51308	-58900	-32467	-50900
Toimintakulut	20574	21130	9804	14185
TOIMINTAKATE	-30733	-37770	-22663	-36715
VUOSIKATE	-30733	-37770	-22663	-36715
Poistot ja arvonalentumiset	3120	3360	2600	3360
TILIKAUDEN TULOS	-27613	-34410	-20063	-33355
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-135591			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-163204	-34410	-20063	-33355

	TOT 2016	TOT 2017/11	TA 2017	TA 2018
5				
		Kiinteistötoimi		
Toimintatuotot	-109416	-112497	-103840	-90888
Toimintakulut	337281	301671	324665	335196
TOIMINTAKATE	227865	189173	220825	244308
VUOSIKATE	227865	189173	220825	244308
Poistot ja arvonalentumiset	118632	87036	106458	111458
TILIKAUDEN TULOS	346497	276209	327283	355766
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-10752		-12902
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-135591			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	210907	265457	327283	342864

TULOSLASKELMAOSA

Kirkkovaltuusto korotti kirkollisveroprosenttia vuodelle 2013 1,8 %:iin. Kirkkovaltuusto on päättänyt pitää kirkollisveroprosentin edelleen 1,8 %

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
6	Rahoitustoimi			
Verotulot ja valtionrahoitus	-1422214	-1430787	-1223357	-1376000
Verotuskulut	19110	20000	13585	19000
Keskusrahastomaksut	106674	104880	87415	98000
Rahoitustuotot ja -kulut	-3146	-3300	-2591	-2200
VUOSIKATE	-1299577	-1309207	-1124949	-1261200
TILIKAUDEN TULOS	-1299577	-1309207	-1124949	-1261200
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-12903	-12902		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1312479	-1322109	-1124949	-1261200

INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelmaa tehdään vuodelle 2017.

Uusitaan Pälkäneen kirkon matot, kustannusarvio noin 10 000 euroa, joka katetaan aikaisempien vuosien ylijäämällä.

Jatketaan osakehuoneiston myyntiä.

LAINAT

Pälkäneen seurakunnalla ei ole lainoja.

2017 TALOUSARVION KESKEISIÄ LUKUJA

	TOT 2016	TA 2017	TOT 2017/11	TA 2018
Toimintatuotot	-274126	-293700	-308060	-246878
Myyntituotot	-71	-100	-915	
Maksutuotot	-134957	-128110	-129028	-137090
Vuokratuotot	-51199	-45840	-43633	-40888
Metsätalouden tuotot	-50673	-58000	-32467	-20000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-26885	-56650	-59470	-15050
Tuet ja avustukset	-4072	-4000	-3878	-3850
Muut toimintatuotot	-6270	-1000	-38669	-30000
Toimintakulut	1530080	1488329	1274785	1522184
Henkilöstökulut	815644	765308	686744	777837
Palkat ja palkkiot	633258	593200	528901	623541
Henkilösivukulut	187987	172108	162794	154296
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-5601		-4951	
Palvelujen ostot	447864	449651	361101	475612
Vuokratkulut	12194	11430	10033	11060
Aineet ja tarvikkeet	176289	184970	146532	186850
Ostot tilikauden aikana	176289	184970	146532	186850
Annetut avustukset	55486	51550	49898	48510
Muut toimintakulut	22604	25420	20478	22315
TOIMINTAKATE	1255954	1194629	966726	1275306
Verotulot ja valtionrahoitus	-1422214	-1430787	-1223357	-1376000
Kirkollisverotulot	-1272383	-1300000	-1104512	-1248000
Osuus yhteisöveron tuotoista	-149831	-130787	-118846	-128000
Verotuskulut	19110	20000	13585	19000
Keskusrahastomaksut	106674	104880	87415	98000
Rahoitustuotot ja -kulut	-3144	-3300	-2591	-2200
Korkotuotot	-1523	-1700	-868	-500
Muut rahoitustuotot	-1637	-1600	-1723	-1700
Korkokulut	16			
VUOSIKATE	-43621	-114578	-158223	14106
Poistot ja arvonalentumiset	121724	110956	90644	114258
Suunnitelman mukaiset poistot	121724	110956	90644	114258
TILIKAUDEN TULOS	78103	-3622	-67579	128364
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-12903	-12902	-10752	-12902
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-135591			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-70390	-16524	-78331	115462

HAUTAINHOITORAHASTON TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO VUODELLE 2018

Hautainhoitorahastossa seurataan vain yli vuoden kestäviä määräaikaista hautainhoitosopimuksia. Uusia yli vuoden kestäviä hoitoja ei enää tehdä.

Sopimuksia on seuraavasti:

	5v-kukat ja hoito	15-v kukat ja hoito	10-v kukat ja hoito	50-v kukat ja hoito	Yhteensä
2018		1		75	76
2019		1		64	65
2020		1		52	53
2021				35	35
2022				11	11
2023				4	4
2024 -2040				68	68
Yhteensä					312

Ainaishoitohautoja on 13.

Vuonna 2014 siirryttiin kaikissa myöhemmin kuin vuonna 2017 loppuvissa hoidoissa perennaanhoitoon.

Talousarvioluvut vuodelle 2018

	TOT 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-2730	-2184	-3040
Maksutuotot	-2730	-2184	-3040
Toimintakulut	2730	2234	3090
Palvelujen ostot	2730	2234	3090
TOIMINTAKATE	0	50	50
Rahoitustuotot ja -kulut	-279	-380	-150
Korkotuotot	-279	-380	-150
VUOSIKATE	-279	-330	-100
TILIKAUDEN TULOS	-279	-330	-100
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-279	-330	-100

TALOUSARVIO 2018

Talousarvion sitovuustasot

Viranhaltija: Tehtäväalueen netto
Kirkkoneuvosto: Pääluokan netto

Rakennuspiirustusten hyväksyminen (KnOs § 10 kohta 2)

Kirkkoneuvosto kustannusarvio enintään 60.000 €

Irtaimen omaisuuden myynti tai lahjoitus (KnOs § 10 kohta 4)

Kirkkoneuvosto: 10.000 €

Hankintaoikeudet

Kirkkoneuvosto: kertaosto 40.000 € (KnOs § 10 kohta 1)
Viranhaltija: kertaosto 2.500 €
Talouspäällikkö: kertaosto 5.000 € (KnOs § 12 kohta 2)

Rahavarojen sijoittaminen

Talouspäällikkö: 25.000 € (KnOs § 12 kohta 3)